



naša luč

1993  
januar  
1

## ali bi hoteli delati v sloveniji?

### slovensko gospodarstvo

*Ker bi NAŠA LUČ našim „lubim Slovencom“ po zahodni Evropi rada ohranjala njihovo navezanost na „deželo na sončni strani Alp“, išče vedno nove vidike bitja in žitja v njej. Letos vam bomo postregli s podatki o nekaterih vidikih našega gospodarskega življenja. Upamo, da vas bo to zanimalo.*

#### SLOVENIJA

- površina: 20.256 km
- prebivalcev: 2.020.000
- gospodinjstev: 641.900
- ljudi na km<sup>2</sup>: 99
- državna ureditev: parlamentarna republika
- narodnosti: Slovenci 91 %, Madžari 0,5 %, Italijani 0,1 %
- denar: slovenski tolar (1 SIT = 100 stotinov)
- letna rast prebivalstva: 0,11 %

### za uvod

Slovenija ima dva milijona prebivalcev. Od teh je zaposlenih 840 tisoč, ki proizvedejo letno za 12,4 milijarde dolarjev za domači trg, za 11 milijard dolarjev pa za tujino. Gospodarsko je najvažnejša industrija. Tudi obrt ni zanemarljiva. Posebno ceno pa ima lepota slovenske pokrajine, ki nudi turistom in počitničarjem brez števila vrst oddiha in užitkov, ne nazadnje iskreno prijaznost ljudi in izvrstno domačo kuhinjo. Res pa je, da ob vsem dobrem, slovenska pošta in njene dejavnosti še niso čisto v Evropi. Po zaslugi koga, se ve.

### delovna sila

Zaposlenost prebivalcev Slovenije je neobičajno visoka, posebno še žensk (46 %, kar gotovo ni dobro, vsaj za tiste med njimi, ki so matere in bi morale biti pri svojih otrocih). Ker zaposlenost zagotavlja ljudem dostojno življenje, morajo zato v mnogih primerih v podjetja tudi poročene ženske in matere. **Uspoljubljenost** zaposlenih je sorazmerno **zadovoljiva**. Vedno več se jih šola tudi na tujem.

46 % vseh zaposlenih dela v **proizvodnji**, 51,6 % v **storitvenih dejavnostih**, 2,4 % v **kmetijstvu in gozdarstvu**. To zadnje je porazno — saj je kmetijskih in gozdarskih površin v Sloveniji zelo veliko — je pa posledica partijskega dirigiranja gospodarstva. Partija je namreč hotela „kulake“ odpraviti, ker so ji bili kot gospodarsko od nje neodvisni pri njenem samodržnem vladanju motnja.

**Družbene lastnine**, ki ni bila last nikogar in s katero je razpolagala partija, je žal še veliko, saj je slovenska skupščina šele tik pred volitvami izglasovala zakon o lastnjenju, po katerem naj bi ta lastnina prišla v zasebne roke. Medtem so bivši direktorji, po večini partijski, veliko (večino?) te lastnine pokradli, tako da so ustanovili svoje „by-

#### SLOVENIJA

- večja mesta (v tisočih prebivalcev): Ljubljana (269), Maribor (105), Celje (42), Kranj (37), Velenje (27), Koper (25), Novo mesto (23).
- glavni kmetijski pridelki (v tisočih ton): krompir (412), koruza (337), pšenica (200), hmelj (3,5), jabolka (94), grozdje (112), meso (18), vino (521 hl), mleko (5,8 mil. hl).
- glavna industrija: kovinskoobdelovalna, tekstilna, živilska, elektrotehnična in elektronska, kemična, prometnih sredstev, strojna, lesna.

pass“-firme in denar prenesli nanje ali pa da so ga naložili v tujini. Količno bo nova vlada pripravljena in sposobna ugotoviti te kraje in lastnino urediti, je vprašanje. Dedičem komunizma in njihovim strankam to nikakor ne bi bilo všeč, saj so ti novi bogataši ptiči iz njihovega gnezda. Ti ptiči jim režejo od ukradene pogače zajetne kose prav zato, da jih oni ščitijo.

Z vznikom demokracije v Sloveniji se začenja močna rast **zasebnega podjetništva**. Obenem se pa večja **brezposelnost**, posebno še v velikih družbenih podjetjih. Marsikakšno bo šlo na boben. Vlada je pripravljena pomagati le tistim, ki dajejo upanje, da bodo plačala. Vir brezposelnosti je tudi zaprtje jugoslovanskega trga: Slovenija je nekdanj lahko tja izvažala svoje balkanske izdelke. Slovenska delovna sila je po evropskih merilih plačvana sramotno nizko. Poprečna delavska plača znaša čistih 300 DEM.

#### NASLOVNA FOTOGRAFIJA:

*Posimi na Veliki planini  
(foto Mirko Kambič)*

## veselo v novo leto!

Vsem Slovincem doma, v zamejstvu in zdomstvu želimo v letu, ki ga začnemo, veliko božjega blagoslova. In to na vseh ravneh: na telesni in duhovni, na naravni in nadnaravni, na osebni in skupnostni.

● V narodnem oziru je za Slovenijo v svetu življenjskega pomena, da zavestno gradi svoje slovenstvo. Slovenske skupnosti naj gojijo narodno življenje in se povezujejo v sebi, z drugimi našimi skupnostmi in z domovino. Odkar je v Sloveniji komunizmu odzvonilo, se dá tudi v zdomstvu laže dihati.

— Pri zavestni gradnji slovenstva se bo treba izogibati obema skrajnostima: na eni strani tisti, da bi se tako neprodušno zapirali v svoje slovenstvo, da ne bi zaradi tega črpali vrednot in ugodnih vplivov iz svojega okolja; na drugi pa tisti, da bi do tujega okolja gradili premočne mostove. Kot navadno pelje tudi tu pot po zlati sredi. To pot je treba kar naprej iskati in neenkrat jo bo zelo težko najti.

— Pri povezovanju zdomskih skupnosti samih v sebi ne bomo storili nikdar preveč. To povezovanje se začne po družinah, nadaljuje se med njimi, končuje pa se v celotni krajevni slovenski skupnosti, ki se običajno krije z našo faro.

— Pri združevanju z drugimi slovenskimi zdomskimi skupnostmi ne gre pozabiti, da kristjani dobivamo življenjsko usmerjenost in moč iz krščanstva. Na dolgo roko bi utegnili biti za nas usodno, če bi se povezovali s slovenskimi zdomskimi nekristjani prek breznačelnega slogaštva. Pri tem opozorilo ne gre za morebitno načelno ozkost, ampak za naš obstoj, za obstoj slovenskih zdomskih kristjanov kot kristjanov.

● Za našo zvezo z domovino so slovenski škofje ustanovili v Ljubljani Katoliško središče Slovencev na tujem. To — in samo to — je središče katoliških Slovencev po svetu. Središče se za svoje naloge počasi usposablja — denarno (pomagajte!), kadrovsko in po vzpostavljanju zvez (dežurstvo v uradu, telefon, telefaks).

Koliko bo uradna domovina prispevala k vzdrževanju slovenstva v svetu, odvisi od usmeritve nove slovenske oblasti: kolikor več besede bodo imeli v njej dosedanji internacionalisti, toliko manj pomoči smemo pričakovati. Za nas je pomembno to, da se povezujemo med seboj.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.  
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

### UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,  
A-9020 Klagenfurt  
Austria

### NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija ..... 200 SCH  
Anglija ..... 11 funtov  
Belgija ..... 690 bfr

Francija ..... 106 ffr  
Italija ..... 24.000 ITL  
Nizozemska .. 35 NLG  
Nemčija ..... 30 DEM  
Švica ..... 27 sfr  
Švedska ..... 130 SEK  
Avstralija .... 26 avstr. \$  
Kanada ..... 23 kan. \$  
ZDA ..... 20 \$  
Slovenija .... 800 STL

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) št. 9.564.255

Polnoč. Evropsko nebo bo polno raket, bengalski ogenj bo razsvetil nebo, različni poki bodo naznanili začetek leta Gospodovega 1993. V sobah si bomo nazdravili s polnimi kozarci in si zaželeli srečno novo leto.

V ta slovesni trenutek se bo letos, hote ali nehote, vtihotopil tudi pogled na preteklo leto, ki je bilo polno dogodkov in novic o njih. Vsak dan so nas obveščali, da se boji v Bosni z nezmanjšano silo nadaljujejo. Poki, ki prinašajo s seboj smrt, pojejo kar naprej pesem sovraštva in nečlovečnosti. Na ta poročila smo se navadili, ker se že tako dolgo ponavljajo in ker se vse to dogaja daleč od nas. Do nas segajo samo posledice te vojne, to so begunci, ki so morali zapustiti opustošene domove in so sedaj med nami. Postali so breme, ki moti naše življenje in

ugodje. Kako hitro smo pozabili, da je tudi nam grozila enaka nesreča kot njim, pa smo jo, po božji dobroti, poceni odnesli. Begunci so postali tudi motnja Evrope. Povsod po Evropi se poraja odpor proti njim.

Za nami so volitve. Ko pišem tele vrstice, še nimamo nove vlade. Ko jih boste brali, jo pa utegnemo že imeti. A bo ostalo vse kot vedno, v glavnem tako kot doslej. Ostali bomo isti ljudje, imeli bomo iste težave, naši medsebojni odnosi se ne bodo veliko spremenili, saj svojega mišljenja ne moremo vsak dan menjavati kot obleko.

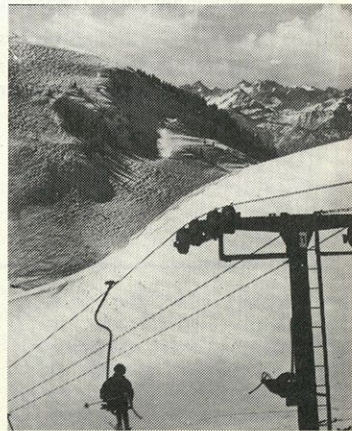
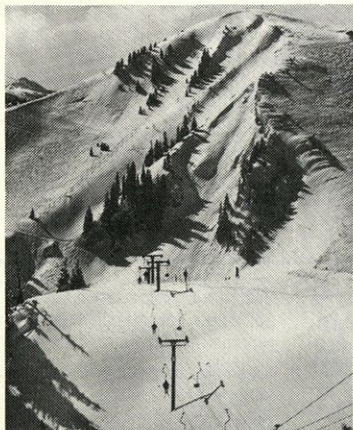
Prav danes sem mimogrede ujel na radiu izjavo neke feministke, to je ženske, ki se bojuje za žensko enakopravnost in, kot pravi, za svobodo žensk. Med svojim stokanjem — za vsako tretjo besedo je spustila svoj „e“ — je ugotovila, da so ženske uboge, ker so izgubile skoraj vse pravice, da jim je pa kljub vsemu ostala ena, in to najbolj pomembna: z ustavo zajamčena pravica do splava (beri: umora). Poudarila je, da je po razpadu socializma ženskam to uspelo samo v naši republici. Pozabila je povedati, da imajo enako pravico tudi v neki neznatni afriški državi. Žalostno je, da ta gospa Vlasta meni, da je pravica do splava osvoboditev in enakopravnost žene. Umor nerojenega otroka je v resnici ponižanje in zaslužnjenje ženske.

Škoda za tiste četrte ure, ko je s

temi zmotami solila pamet tudi mladim ljudem in jim izkrivljala vest.

V novem letu se nam slabo piše, če bodo naša dekleta in žene tako mislile. Omenjena gospa ni najbrž še nikdar slišala za božjo zapoved: Ne ubijaj! Verjetno se zgraža nad vojno v Bosni, še na misel ji pa ne pride, da bi se zgrozila nad odobravanjem svojega ubijanja. Lepa podoba slovenske pomladi, če nas bodo vodile tako „napredne“ in za enakopravnost zagnane ženske. Poleg vsega drugega: kje je enakopravnost nerojenega otroka, ki se sploh ne more braniti pred tem, da bi ga lastna mati umorila?

Sicer je pa boljše, da o tem sploh več ne premišljam, ker bi bilo tisto, kar bi napisal, preveč ostro. Naj tudi ne premišljam naglas o tem, kako brž bomo Slovenci izumrli, če se bodo Slovenke ravnale po tej ustavni pravici.





*Kakšne tri dni pred volitvami je voditelj okrogle mize predstavnikov političnih strank na TV pokazal fotografijo razpadajoče kmečke hiše in jih vprašal, kaj bodo z njo naredili, če pridejo v parlament. Škoda, da ni povedal, zakaj hiša razpada. Rekel je samo to, da v njej živita dva stara človeka.*

*Skoraj vsi vprašani so odgovorili, da bodo poskrbeli, da takih hiš ne bo več. Nesmisel! Takšne hiše bodo ostale, dokler bo obstajal svet. Če razpada streha, ni temu vzrok revščina, ampak gospodarjeva zanikrnost. Če res ne more dveh opek zamenjati sam, naj gre k sosеду in ta mu bo gotovo pomagal. Če pa čaka, da mu propade pol strehe, to ni revščina, ampak malomarnost. Te pa ne more nobena, še tako napredna stranka, odpraviti.*

Te dni si bomo želeli srečno novo leto. Srečno bo, če se bomo spet za-

vedli, da moramo biti sol zemlje in luč sveta. To pa bomo le, če se bomo vsi drali v Boga.

Vse naše prizadevanje je brez Boga prazno tekanje in zapravljanje časa. „Zaman je vstajati zgodaj zjutraj, če Gospod ne zida hiše“ (psalm). Ali smo v novem Gospodovem letu sposobni „zidati hišo z Bogom“?

Ali ni nevarnost, da ob preveliki skrbi za zemske dobrine pozabimo na molitev in Gospodov dan? Velika skušnjava je, da bi si za cilj življenja postavili pridobitev vseh proizvodov moderne tehnike.

Francoski verski pisatelj Quoist je napisal knjižico z naslovom NAJ VSE DELO POSTANE MOLITEV! Pri tem ga je gotovo vodila misel apostola Pavla: „Karkoli delate, ali jeste ali pijete ali karkoli drugega delate, vse delajte v božjo slavo!“

Če zjutraj posvetimo Bogu vse, kar bomo čez dan počeli, se vse, razen greha, spremeni v molitev. Vsaka molitev pa časti Boga in nas posveti.

Dan začenjati in končavati z molitvijo, je velika modrost. Najti zjutraj minuto časa, da se izročimo Bogu, in zvečer dve minuti, da se mu zahvalimo — ne more biti za nas prevelika obremenitev, je pa na poti v večnost vsekakor pomembno početje.

V smislu vsega, kar sem zapisal, Vam želim srečno in blagoslovljeno novo leto!

Vaš don Kamilo

**Neki misijonar opazi v cerkvi moža, ki po vsaki nedeljski maši še dolgo kleči in strmi v oltar.**

**Neke nedelje ga vpraša, kaj toliko časa tam počne.**

**Ta odgovori: „Dušo si sončim.“**

o

**Sveti arški župnik Janez Vianney je opazil v cerkvi moža, ki je uro in več tam klečal.**

**Vprašal ga je: „Kaj Bogu ves čas pripoveduješ?“**

**Ta je odgovoril: „Nič. Gledam ga, on pa mene.“**

o

**Župnik je pokaral vernike: „Vaša vera je zelo šibka. Prišli ste k procesiji za dež, pa ni nihče prinesel s seboj dežnika.“**

## ne bodimo molilni mlinčki!

Bog nam je govoril po prerokih, v polnosti časov pa po svojem Sinu Jezusu iz Nazareta. To je tisto nezaslišano, čudovito in enkratno, da je za marsikoga nesprejemljivo. In vendar so razlogi, da je to res, povsem prečljivi.

Kakšen naj bo naš odgovor Bogu na njegov nagovor? Ta, da mu verjame-mo? Gotovo. Samo to? Ne še kaj več? Vera v Boga ne pomeni samo prepričanja o božjem obstoju, marveč veliko več. Vera ni samo to, da nekaj o Bogu vemo, ampak je tudi nadnaravna sila, ki zajame celega človeka: ga preoblikuje in usmeri k njegovemu zadnjemu cilju, k Bogu. Najpomembnejši in najustreznejši izraz vere v Boga pa je molitev. Zato je naš odgovor Bogu na njegov nagovor molitev.

### **kdor ne moli, ne more biti kristjan**

Sveto pismo nas zavzeto navaja k molitvi. Še prav posebej pa Jezus.

Starozavezni psalmi, teh 120 čudovitih božjih hvalnic, so prava zakladnica

Med padanjem bomb je ležal vojak prestrašen v strelskem jarku in goreče prosil Boga, da bi ostal živ. Bombardiranje je počasi pojenjalo.

Naslednji večer je šel ta vojak s svojim dekletom na sprehod, pa ji o rešitvi med bombnim napadom ni črnil niti besedice.

Sicer pa itak ni nikdar nikomur črnil niti besedice o Bogu.

molitev. Evangeliji poročajo, da je Jezus pogosto molil. Na primer, da je stopil v krajevno molilnico, sinagogo, molit ali da je prečul noč v molitvi k Očetu na skritem kraju. Zlasti opazna je njegova molitev pred vsemi važnimi odločitvami. V molitvi je Očeta prosil, se mu zahvaljeval, ga slavil, se mu potožil in se zaupno predajal njegovi volji. Jezusovo življenje je bilo prepojeno z molitvijo. Zato je jasno, da njegovi učenci ne morejo biti to brez molitve.

### **ali je molitev res nesmiselna?**

Za mnoge kristjane je molitev nekaj samoposebi umevnega. Vprašanja „moliti ali ne moliti?“ zanje sploh ni. Emilijan Cevc je npr. zapisal: „Rožni venec, čudež božje tehnike, nebeški telefon! Po njem se pogovarjava z Bogom in veliko si imava povedati“ (Preproste stvari). Ti kristjani se sprašujejo le, kako naj se nebogljeno človeško bitjece ustrezno bliža neskončnemu Bogu in z njim v molitvi občuje.

Poleg kristjanov je velika množica ljudi, ki jih mučijo dvomi in ugovori proti molitvi. Poglejmo nekatere:

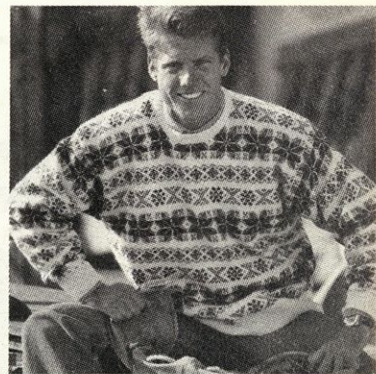
— *Molitev je beg pred odgovornostjo, angažiranjem v svetu.*

— *Molitev je zgolj potuha, ki krni človekovo domišljijo in hromi njegove sile.*

— *Molitev je otročarija, zadeva nezrelih negodnikov, ki se zaradi svoje duševne nedoraslosti niso sposobni spoprijeti s stvarnostjo in krutostjo življenja. Sami sebe varajo in se zatekajo k nečemu, kar so si sami umislili kot najvišje bitje.*

— *Molitev je prikrito zlorabljanje Boga v samoljubne namene.*

Prav gotovo je v naši molitvi marsikaj



tega. To so pač izrojene stranpoti, ki grozijo vsakemu molilcu. Vendar te zablode in odkloni ne zadenejo prave molitve. V psalmih in v Jezusovi molitvi ne najdemo nič takšnega.

### **kaj je pravzaprav molitev?**

Če odgovorimo na kratko: molitev je izraz človekovega hrepenenja po Bogu. Torej je več kot samo razglabljanje, je nekaj drugega kot „higiena duše“ ali zgolj duševno „polnjenje baterij“. V molitvi postane človeku jasno, da potrebuje pomoč, da je sam iz sebe nesposoben utešiti svoja hrepenenja in upanja. Samo neskončni Bog, človekov temelj, smisel in cilj, je dovolj velik, da človekovo nespokojno srce umiri.

V molitvi se srečava Bog in človek. V vseh verah najdevamo globoko hrepenenje, da bi postal človek z Bogom eno, da bi živel v skupnosti z njim. Sv. Terezija Avilska je rekla, da je molitev prijateljstvo med Bogom in človekom, sproščen pogovor z Bogom.

Molitev je daleč od bega pred stvarnostjo. Je edina prava drža in edino pravo ravnanje, saj odgovarja dejanskosti in se vanjo vklaplja. V molitvi se vsa namišljena sreča razblini. Molitev razkrinka vse, kar se skriva za masko, s katero si eden drugemu tvezimo neresnice. Molitev je pogled za kulise in fasado. Daje nam moč, da se otresemo življenjskih laži in da sprejmemo resnico o sebi. Vodi nas k Bogu in ljudem. Daje nam gotovost, da dobra dela vedno zadenejo v polno, da niso nikdar nesmi-

Ribiči so bili na morju, ko se je dvignil vihar. Prestrašeni so odvrgli vesla in začeli moliti. Vihar je nesel čoln vedno dlje od obale.

Oglasil se je star ribič: „Zakaj smo odvrgli vesla? Zdaj moramo veslati z rokami. Molimo in veslajmo, samo tako se bomo lahko rešili.“

## kako moliti?

Molitev je nekaj zelo osebnega, zato ni mogoče zanjo predpisati nobenega recepta. Za sleherno molitev pa velja to: ne sme biti samo zunanja. Na to je opozoril Jezus z besedami: „Pri molitvi ne blebetajte kakor pogani. Mislijo namreč, da bodo uslišani zaradi svojih mnogih besedi.“ Ne bodimo torej molilni mlinčki!

Ko molimo, praznimo pred Bogom svoje srce: to se sprašuje, toži, se obtožuje, se kesa, prosi, obljublja, hvali, se zahvaljuje in se vdano predaja božji volji.

Najbolj razširjena molitev je ustna molitev. Lahko jo uresničujemo s svojimi besedami ali pa zanjo uporabimo ustaljene obrazce, npr. očenaš, angelovo češčenje ipd. Glede rožnega venca in litanij je treba povedati, da niso nikakršno mehansko „lajnanje“. Njun ritem je prilagojen človekovi duhovnotelesni naravi in človeku pomaga, da vsebino izgovorjenih besed kar najbolj do dna izčrpa.

Je pa še premišljevalna molitev, v raznih oblikah. In končno molitev srca, ki vodi v skrivnostno združenje z Bogom. Ta, zadnja, ni redka tudi med običajnimi ljudmi, sploh pa ni rezervirana samo za menihe in duhovnike.

Molitev je vedno božji dar, tudi naša vsakdanja molitev, ki se nam morda zdi nekaj privajenega. Nanjo se moramo vselej resno pripraviti. Brez umiritve, sprostitev in zbranosti nam ne bo uspelo prav moliti. Prav tako je važno za molitev izbrati primeren čas in kraj.

dalje  
na naslednji strani

## karl rahner vsakdanji pogovor

O, ti vsakdanja molitev!

Revna si, malo oguljena kot vsakdanjost sama. Nisi simfonija v stolnici. Zelo preprosta si, precej enolična, poprečna — a si vendarle prisrčna, pobožna pesem. Si molitev zanesljive zvestobe, ki nesebično služi božjemu veličastvu in ki ne pričakuje plačila. Posvečuješ puste ure in daješ veličino neznatnim trenutkom. Ni ti do doživetij, marveč le do počesčenja Boga. Nočeš izkustva, hočeš le verovati. Zdi se, da si kdaj le na ustnicah, ampak ali ni boljše, da slavijo Boga vsaj ustnice, kot da bi ves človek molčal? In ali ne vzbuja prav ta molitev ustnic upanja, da bo nekoč odmevala tudi v srcu?

V naših dneh brez molitve je celo to, kar pri sebi in drugih grajamo kot molitev ustnic, dejansko molitev sicer revnega, a vendarle zvestega srca: z njo si vsak dan po malem kopljemo rov skozi slabosti, utrujenost in nerazpokoženje, da bi v srce, ki ga je zasula vsakdanjost, prisijal vsaj žarek božjega dneva.

Skušajmo spremeniti vsakdanjo molitev v osebno.

Molitev je umetnost, ki se ji moramo privaditi. Lahko se je naučimo.

Če bi bili učljivi, ne bi imeli boljšega učitelja, kot je vsakdanjost. Dolge, enolične ure naših dolžnosti bi nas naredile tihe in nesebične, če bi jih sprejemali brez tožbe. Vsakdanjost sama bi postala molitev brez besede.



## romano guardini

# moliti = služiti

*Slišali smo ali brali, da naj molimo le tedaj, ko nas k temu žene srce. Opustimo naj torej molitev, če ne privre samodejno iz naše notranjosti.*

*Gotovo je včasih molitev naraven vzklík duše nad lepoto narave, nad osrečujočim dogodkom, ali pa iskren vzklík na pomoč, ko smo v stiski. Po drugi strani je pa tudi res, da dostikrat veselje preplavi naše srce tako močno, da na Boga kar pozabimo, in da stiska le prerada srce za Boga zakrknje.*

*Lahko rečemo, da je molitev iz notranje potrebe skorajda izjema. Kdor bi gradil svoje versko življenje samo*

*na tem, bo molitev kmalu opustil. Nekdo, ki bi se pri vsakdanjem delu ravnal po samodejnih doživetjih in navdihih, bi postal svojevoljen, uživaški — skratka neresen, in njegovo življenje bi zapadlo slučajnosti.*

*Isto velja za molitev, če bi se hoteli zanašati samo na notranje izzive. Če smo do Boga pošteni, nam postane kmalu jasno, da molitev ni le odraz naše notranjosti, ki bi se porajal sam od sebe, marveč je tudi služba, ki jo moramo opravljati ubogljivo in zvesto, in molitev je to celo najprej. Moliti moramo torej hoteti in se v njej vaditi.*

*Množico pravil o tem, kako moliti, lahko strnemo v tale poglavja: čas in kraj molitve, telesna drža in kretanje, zbranost, molitveni obrazci, načini molitve . . . Kakorkoli že smo si uredili naš dan in molitev v njem, bodimo v tem vestni in dosledni.*

*Vedeti moramo namreč, da človek nerad moli. Prevzame ga spanec, dolgčas, zadrega, odpor, celo mržnja . . . V trenutku, ko začne nekdo moliti, postane vse drugo bolj važno kot molitev. Kakor hitro pa se*

*človek odvrne od molitve, se utegne ukvarjati z najbolj nepomembnimi stvarmi. Manj slabo je priznati, da se nam ne ljubi moliti, kot se izgovarjati: „Joj, še to naredim prej . . . Še prijatelja pokličem . . .“ Za napredovanje v molitvi je resnica boljše izhodišče kakor razna prikrivanja.*

*Pri molitvi gre za nekaj resnega, zato se k njej prisili, izpolni svojo dolžnost! Brez molitve vera medli in versko življenje opeša.*

*Današnji človek se bo kot človek ohranil samo, če se bo usmeril v svojo notranjost. Tedaj ga ne bo izčrpala še tako obsežna in razpršena dejavnost ter zunanji vtisi. Brez molitve ne bo našel notranje oporne točke in z njo duševnega miru.*

*K temu, da se k nam povrne duševni mir in gotovost, ne hasnejo dosti umetnost, znanost, življenje v naravi ob koncu tedna. Potrebna je molitev. Ta seveda ne sme biti sama sebi namen, h kateri bi se zatekli zaradi njenih sadov v duši in njenega zdravljenja. Biti mora izraz naše usmerjenosti v Boga, preprosto, molitev iz vere.*

*Vera nas uči, da je v našem prvotnem, starem življenju vzklilo po Bogu drugo, novo življenje, ki pa je še zelo krhko in ranljivo. Poleg vsega ga še vedno hromi in duši naš „stari človek“. Novo življenje moramo negovati. Kot brez dihanja ni življenja, tako novo življenje brez molitve slabi in končno zastane.*

*Vprašaj se, koliko je zate vredno novo življenje v tebi! Potem pa trezno sklepaj in stori, kar je potrebno, da ga ohranjaš! Ne dajaj se zapeljati od praznih public o notranji pristini in resnični veri. Stori, kar terja resnica, resnica božje besede in človeške skušnje, ki jo je razsvetlilo božje razodetje.*

*Zato: z vso resnostjo in voljo moli vsak dan!*

nadaljevanje s prejšnje strani

## moliti skupaj z Jezusom

Kadar molimo, molimo k troedine-mu Bogu, ki ga nam je razodel Jezus. K njemu se obračamo po Jezusovem naročilu in skupaj z njim, saj nam je rekel, naj „vedno molimo“ in da bo tudi on prosil z nami. V molitvi pa prosimo tudi Jezusa, kot so to sredi težkih preganjanj počeli prvi kristjani: „Maranata! Pridi, Gospod Jezus!“ Poslal je Svetega Duha, ki nas navdihuje, vodi, spremlja in z nami moli, „da bi ne živeli več sebi, ampak njemu, ki je za nas umrl in vstal“.

Boga lahko prosimo za to in ono: za skupnost Jezusovih učencev; za to, da bi vsi mi vanj in v njegovo sporočilo iskreno verovali; za edinost vseh kristjanov; za to, da bi znali svetu, krščanskemu in poganskemu (v Afriki, Aziji in drugod), Gospodovo sporočilo uspešno oznaniti; za to, da bi znali služiti vsem, posebno še za postavljanim, odpisanim, obrobnim, ostarelim, bolnim, lačnim, revnim, zamamljenim (tudi pijančkom), otrokom, dojenčkom, nerojenim . . .

— — —  
Ker je Bog ljubezen, smo gotovi, da je vedno z nami kot tisti, ki nas ima rad. Zato nas nič, prav nič, ne bo moglo ločiti od njega.



# Slovenija

## Moja dežela.

### na sploh

#### ALI IMATE SLOVENIJO RADI?

Center za raziskavo javnega mnenja v Ljubljani je izvedel anketo, v kateri je slučajno izbranim zastavil vprašanje: „Če bi imeli možnost izbirati deželo, v kateri bi želeli živeti, ali bi izbrali Slovenijo?“ Odgovorili so takole: 6,7 odstotka je ne bi izbralo, medtem ko bi se zanjo odločilo 65,1 odstotka, 23,6 odstotka pa bi jo verjetno izbralo. Med nezadovoljnejši je najbrž precej Neslovencev. Ali si lahko dejstvo, da imata dve tretjini slovenskih državljanov Slovenijo še radi, štejeemo v čast?

#### NAŠO REPUBLIKO PRIZNALO DOSLEJ STO DRŽAV

Uradno je do sedaj Slovenijo kot sa-

mostojno državo priznalo že sto držav. Pred kratkim so jo namreč priznale tudi Etiopija, Tanzanija in Belize. Slovenija ima diplomatske odnose z devetinšestdesetimi državami.

#### BOGOSLOVNA FAKULTETA SPET DEL UNIVERZE

Člani sveta Univerze v Ljubljani so skoraj soglasno — samo štirje člani so se vzdržali — sprejeli sklep, da Teološka fakulteta spet postane njena članica. Prejšnja oblast jo je leta 1952 svojevoljno iz nje izključila. Poleg nje je bila v Univerzo sprejeta tudi Univerzitetna narodna knjižnica.

#### ŠKOFOVI ZAVODI OBNOVLJENI

Škofove zavode v Šentvidu pri Ljubljani je leta 1905 ustanovil ljubljanski škof Jeglič, v njih pa tudi prvo slovensko gimnazijo. Zavod je vzgojil vrsto pomembnih osebnosti. Ob okupaciji



Novi ljubljanski pomožni škof g. Lojze Uran, dosedanji župnik v Šentvidu pri Ljubljani.

so Nemci zavod spremenili v ječo, v čemer so jih po koncu vojne posneli tudi slovenski komunisti: skozi zavode je šla večina domobrancev in civilistov, ki so jih Angleži iz Vetrinja vrnili v Slovenijo in so kasneje končali na Rogu. Po teh likvidacijah je zasedla zavod jugoslovanska soldateska, ki ga je dodobra uničila, tako da je ostal nepoškodovan samo skelet zgradbe. Konec novembra je ljubljanski nadškof razglasil njihovo obnovo. Slavnostni govornik na prireditvi je bil nekdanji zavodar akademik dr. Stane Gabrovec. Nadškof je imenoval za direktorja Zavoda dr. Boruta Koširja, za ravnatelja gimnazije pa prof. Jožeta Mlakarja, ki je povedal, da bo ta srednja šola temeljila na krščanskih vrednotah in bo humanistično usmerjena (pouk latinščine in grščine). V začetku bo imel vsak razred po tri oddelke z največ 24 učenci. Ker bo potrebno ogromno denarja za obnovo velikanske stavbe, je nadškof ustanovil v ta namen Jegličev sklad.

#### NAŠE ŽELEZARNE

Slovenska skupščina je končno le sprejela predloge zakonov za ozdravljenje naših železarn (Štore, Jesenice,

#### PISMO MOJEMU PREDSEDNIKU...



Ravne) in s tem zagotovila delo 12.000 delavcem, zaposlenim v njih, poleg tega pa še okrog 50.000 delavcem iz podjetij, povezanih z železarnami. Država bo pokrila izgube v višini 4,4 milijarde tolarjev, ozdravljenje samo bo pa stalo 32,2 milijarde tolarjev. Če bodo železarne hotele preživeti, bodo morale zapreti neproduktivne oddelke, odpustiti tretjino delavcev in najti donosne proizvodne programe, ker je jeklarstvo v krizi po vsem svetu.

### IZTREBLJANJE GOZDOV

Od začetka januarja 1991 do 20. oktobra 1992 je bilo v Sloveniji posekanih brez ustreznega dovoljenja 230 tisoč dreves, kar pomeni skoraj prav toliko kubičnih metrov lesa. Pri tem je hudo tudi to, da so posekali predvsem kakovostno drevje, čigar les je mogoče prodati z velikim dobičkom čez mejo. Divja sečnja določene vrste dreves osiromašlja sestav gozdov in ruši njihovo obstojnost. Prav zaradi tega so se namnožili gozdni škodljivci, npr. lubadar. Prihodnji lastniki družbenih gozdov posegajo vanje kar po svoje, saj so sedaj lastniki teh gozdov vsi in nihče. Novi zakon o lastnikih „družbenih“ gozdov bo sprejet letos spomladi.

### VSAKO LETO 30.000 VOZIL VEČ

Lani je bilo v Sloveniji vpisanih 779.709 vozil (avtobusov, tovornjakov, osebnih vozil, traktorjev, motornih koles . . .), od tega kar 594.289 osebnih avtov. Nove registrske tablice so v črni, zeleni in beli barvi, pač po seriji ustanov ali voznikov. Večina vozil ima še stare tablice — mnogi so zvezdo prebarvali ali prelepili —, do 25. junija 1984 jih bo pa treba zamenjati, kakor tudi vozniška in prometna dovoljenja.

## od tu in tam

### APAČE

V tem kraju radgonske občine že dvajset let deluje folklorna skupina, ki popestruje z nastopi skoraj vse prireditve v bližnji in širši okolici, gostovala je že tudi v Avstriji in na Madžar-

skem. Njihov program sestavljajo prekmurski, štajerski in belokranjski plesi, ki jih skupina pleše v ustreznih narodnih nošah.

### CELJE

Tu so odprli razstavo stekla in stare keramike s tega področja. Keramika se je začela v teh krajih razvijati že v 18. stoletju, največji razcvet je pa doživela že v naslednjem stoletju. Po kakovosti in raznovrstnosti — 2000 različnih izdelkov — slovijo Liboje (Schutzzeva keramika). V okolici Celja ima bogato izročilo tudi steklarstvo. Tu so delovali mojstri Kendlerji, ki so poznali že tudi barvasto in brušeno steklo. Kot naslednice tega izročila delujejo danes steklarne v Hrastrniku, Rogaški Slatini in Straži, keramiko pa izdelujejo samo še v Libojah.

### ILIRSKA BISTRICA

V začetku decembra je okoli 400 tukajšnjih kmetov s skoraj 70 traktorji zaprlo vse dohode v ta kraj in tako ovrla tudi promet med Ilirsko Bistrico ter mejnima prehodoma Jelšane in Rupa. Za tako oster ukrep so se odločili, ker jim zadruga Hmezad dolguje za že pred meseci oddano mleko in poljske pridelke več kot 13 milijonov tolarjev. Reševanje kmetijstva na tem

področju je zelo zanemarjeno in kmetovanje bo začelo propadati, če ne bodo odprtih vprašanj hitro uredili.

### IVANČNA GORICA

Ob hitri cesti Ljubljana—Novo mesto so v Ivančni gorici pri Stični postavili novo župnijsko cerkev sv. Jožefa. Zgrajena je na gričku nad krajem, tako da je dobro vidna že od daleč. Načrtovalec je oblikoval cerkveni prostor (30 krat 35 m) v dvoranskem slogu z razširjenim sredinskim delom, ki se zoži v smeri proti oltarju. Oltarni prostor je nekoliko dvignjen, pregleden, celoten prostor pa zelo zvočen. Poleg cerkve z zvonikom so postavili tudi župnijski dom.

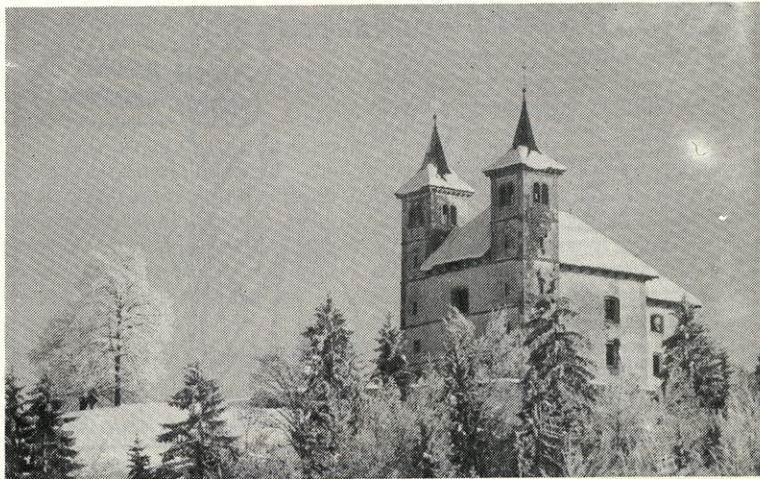
### IZOLA

Ob sedanji bolnišnici, ki je za potrebe prebivalstva premajhna, gradijo nove prostore na površini 10.000 kvadratnih metrov. V nove prostore bodo namestili porodnišnico, žensko bolnišnico, otroški oddelek in transfuzijsko postajo. Denar za dograditev poslopij je zagotovljen.

### KOPER

Edinim baročnim freskam na Primorskem in enim redkih v Sloveniji bije

*Pri Logu nad Škofjo Loko stoji na pomolu nad dolino dvostolpna zgodnjebaročna cerkev sv. Volbenka, ki je znamenita tudi zaradi oltarnih slik Janeza in Alojza Šubica.*





*Idrijski grad je spremenjen v muzej, ki je zanimiv posebno zaradi rudniške zbirke.*

zadnja ura, je potarnalo časnikarjem vodstvo koprške gimnazije. Te freske se nahajajo v nekdanji cerkvi sv. Frančiška, ki je bila kasneje spremenjena v telovadnico. Ta je sedaj zaprta zaradi resne nevarnosti, da se bo zrušil strop. Lani so sicer freske prenavljali, vendar pa so pustili strop, čeprav je že odstopal od nosilne strukture. Iz občinskega proračuna je bil denar za obnovo kljub prošnjam in opozorilom črtan.

#### LJUBLJANA

Baročna zunanost frančiškanske cerkve Marijinega oznanjenja iz 17. stoletja je sedaj obnovljena, tako da je taka, kot je bila ob nastanku: pobarvana je v treh odtenkih pomarančno-roza barve. Tako so sedaj obnovljene vse pomembnejše stavbe na Prešernovem (včasih Marijinem) trgu, ki nudi očem resnično užitek.

#### LJUBLJANA

Cerkev v sklopu Splošne bolnice, današnjega Kliničnega centra, je bila zgrajena leta 1895. Partijska oblast jo je zaprla leta 1948, leta 1970 pa dal

podreti zvonik. Danes je v njej kovinarska delavnica. Bolniki in del bolniškega osebja zbira podpise za obnovitev bogočastnega prostora. Kjer bi bolniki lahko našli miren kotiček za molitev in premišljevanje, kar prav gotovo pripomore k uspešnejšemu zdravljenju. Sedaj je maša enkrat na mesec v eni od predavalnic Kliničnega centra.

#### LJUBLJANA

Na Orlovem vrhu na Ljubljanskem gradu je pokopanih 172 mož in fantov, žrtev stalinistične revolucije. Po koncu vojne in vse do leta 1990 so uniformiranci tam preprečevali zasajanje križev in prižiganje sveč. Še bolj grobo je ta kraj oskrnjala skupina Ljubljancanov, ki je tam prirejala piknike. Društvo za ureditev zamolčanih grobov je s temi dogodki seznanilo predsedstvo in vlado RS. Sicer res ni več prepovedano postavljati pomnike protirevolucionarjev, vendar pa še ni poskrbljeno za zaščito partijskih morišč in grobišč njihovih žrtev. Ker se v ljubljanski občini glede tega nič ne premakne, se je omenjeno društvo odločilo, da zaprosi za pomoč Svet Evrope za varstvo človekovih pravic.

#### MARIBOR

Proslavili so stoletnico dograditve mariborske klasične gimnazije. Ustanovljena je bila že leta 1776. Bila je zibelka kulturnega življenja na Štajerskem. Na njej so dobivali znanje mnogi pomembni možje, npr. Danjko, Miklošič, Vraz, Glonar, Kocbek, Kreft, Kovič, Bibič, Pučnik. Partijska oblast jo je leta 1959 brez utemeljitve ukinila. Sedaj deluje v poslopju gimnazije Visoka pravna šola. Prireditev je izzvenela v zahtevo po ponovnem odprtju gimnazije.

#### MARIBOR

Mariborski škof Kramberger je poslal 40 župnijam na območju Maribora, Pesnice in Ruš pismo, v katerem poziva vernike, da naj kljub sedanjim hudim gospodarskim razmeram glasujejo za podaljšanje samoprispevka za dograditev internega oddelka Splošne bolnišnice Maribor. Škof se je že pred leti vključil v akcijo za začetek samo-

prispevka, saj je karitativna dejavnost ena nalog Cerkve. Novo poslopje internega oddelka bo namenjeno predvsem srčnim bolnikom, ki jih je vedno več in jih ni možno uspešno zdraviti brez ustreznih aparatov.

#### METLIKA

Belokrajnski muzej je odkupil staro hišo, ki stoji na obrobju Metlike, da bo v njej namestil muzejsko zbirko. Hiša združuje vse značilnosti nekaj pogostih lesenih, z blatom ometanih in beljenih hiš s slamnatimi strehami. Ima dva bivalna prostora, vežo in črno kuhinjo, grajeno s tesanimi bruni. Ta hiša je bila zgrajena verjetno sredi 18. stoletja, dobrih sto let kasneje so ji pa pridzidali še trakt s kamro.

#### NOVO MESTO

Pobrateni mesti Novo mesto in Langenhagen s Spodnjega Saškega, Nemčija, že več let vzorno sodelujeta na kulturnem in športnem področju. Od lanske vojne naprej so se pa Langenhagenčani potrudili še za socialno pomoč. V nekaj več kot enem letu so zbrali 42.000 DEM. Te sta Karitas in Rdeči križ razdelila Splošni bolnišnici, Domu starejših občanov,

*Zimski posnetek Idrije.*



begunskemu centru ipd. Organizatorji zbiranja denarja v Nemčiji so v korist Novega mesta pripravili razne nabiralne akcije in več velikih koncertov. Poleg tega so nemški zdravstveni delavci ponudili svojo strokovno pomoč pri organizaciji dela v bolnišnici.

## PERTOČA

Lani so na Goričkem v Večeslavcih, Ropoči, Fikšincih in Pertoči, ki se združujejo v pertoško krajevno skupnost, posodobili 8,369 km cest, od tega skoraj 5 km vaških, ostale pa so občinske. Za stroške so prispevali največ domačini sami. Letos načrtujejo še popravilo 4,4 km cest, izboljšanje telefonskega omrežja in vodovodne napeljave.

## POSTOJNA

Kras je naraven vir pitne vode, ki pokriva več kot polovico potreb v Sloveniji. Na žalost še ni podzemna prepletenost kraških voda povsem raziskana, zato jih ni mogoče uspešno varovati. Vsako onesnaženje le-teh je swareče. Največji možni onesnaževalci so: 170 črnih odlagališč, skladišče naftnih derivatov, več kot polovica neочиščenih

odplak, vojašnica na Počku itd. Ukrepi, nujni za zaščitenje voda so: določiti območno odlagališče in ločeno zbirati odpadke (papir, kovino, plastiko . . .), ozdraviti vsa divja odlagališča, zavarovati v ustreznimi znaki zajetje Malne, ki oskrbuje z vodo Postojno, in sprejeti zakone o težkih kaznih za kršitelje. Enake odloke bi morali sprejeti tudi cerkniška in ilirskobistriška občina.

## POSTOJNA

Jamarski klub Slovenije je tu pripravil Jamarske dneve. Predstavniki zveze so ob okrogli mizi predložili načrte o nadaljnjem raziskovanju Slovenskega krasa. Stoletna dejavnost jamarjev se ponaša z odkritjem 6187 jam. V prihodnosti jih čakajo raziskave jamskega sistema pod reko Reko, v podzemskem trikotniku med Postojno, Cerknico in Planino ter Kaninska brezna.

## PTUJ

Balonarstvo je bilo doslej dejavno samo v Ljubljani in Mariboru. Sedaj pa so se jim pridružili tudi ptujski letalci, ki so Aeroklubu Ptuj priključili balonarsko sekcijo s štirimi izolanimi piloti in mnogimi naraščajniki. Ptujski balo-

narji so postali člani evropskega balonarskega sveta na evropskem srečanju balonarjev, ki so se ga poleg domačinov udeležili tudi Angleži, Italijani in Španci. Ptujčani upajo, da bodo s tem privabili na svoje ravnice tuje pilote in turiste.

## SOLKAN

Goriški in Škedenjski muzej sta tu odprla razstavo „Škedenjske kruharice“. S to slovensko posebnostjo sta hotela seznaniti čim širši krog ljudi. „Krušarce“ iz Škednja so nekoč v svojih kuhinjah pekle kruh za prodajo širokemu krogu kupcev. Peka je bila zanje sveto opravilo. Veliko kruha so prodajale v Trst, od koder jih ni pregnala niti huda konkurenca industrijske peke. Res pa je, da je tržaškim pekom uspelo za nekaj časa z zakonom preprečiti oskrbo Trsta s škedenjskim kruhom. Delo se je končalo okoli leta 1955.

## ŠMARJE-SAP

Odprli so 6,75 km dolgi odsek avtoceste, ki se pri Malencah zveže z ljubljansko južno obvoznico in se v Šmarju-Sap priključi na dolensko avtocesto. Razbremenil bo silno prometni del ceste med Ljubljano in Škofljico. Zaradi pomanjkanja denarja so to cesto gradili tri leta. Stala je 59 milijonov dolarjev, z odkupom zemljišč in drugimi stroški pa 80 milijonov dolarjev. Na tem kratkem odseku so štirje tuneli s skupno dolžino 1600 metrov in viadukt Reber, ki je s 610 metri drugi najdaljši v Sloveniji.

## ŠOŠTANJ

Termoelektrarna Šoštanj se je z dvema avstrijskima podjetjema dogovorila, da bodo v dveh letih v 4. blok elektrarne vgradili napravo za odžveplovanje dimnih plinov. Celotna naložba stane 136 milijonov DEM, od katerih jih bo Avstrija prevzela 68 odstotkov, ostalo pa šoštanjaska elektrarna. Ko bo čistilna naprava začela delovati, bo naš največji onesnaževalec zraka bruhal v okolje 40 odstotkov manj žveplene dioksida kot doslej. Ko bodo na podoban način ozdravili še 5. blok, bo elektrarna svoje izpušne pline prala 90-odstotno.

*Kropa ne zgubi pozimi čisto nič na svoji lepoti.*



# vrenje v slovenskem kotlu

## SLOVENIJA JE VOLILA

Na dan sv. Miklavža smo Slovenci volili (v pripravi na volitve kandidati niso bili enakopravni, ker so imeli komunisti zaradi prisvojenih medijev, direktorskih stolčkov in pokradenega družbenega denarja še vedno odločilen vpliv nanje) in si izbrali državnega predsednika, 90 poslancev za državni zbor (parlament) in del 40 članov za državni svet (senat).

● Za **predsednika RS** je večina naših sodržavljanov izvolila bivšega predsednika CK KPS Milana **Kučana**. Ta izvolitev je legalna, a obenem neligitimna. (Primer: vse slovenske vlade od konca vojne pa do prvih demokratičnih volitev 1990 so bile legalne, a neligitimne, ker niso bile postavljene na volji naroda.) Kučan je nelegitimni predsednik RS iz drugega razloga: zato, ker je s svojo nekdanjo udeležbo na vrhu totalitarne oblasti izgubil pravico, da bi smel biti oblastnik v demokraciji. Takšna so etična pravila. Začudljivo je, da Kučan sam tega ni uvidel.

Drugo nerazumljivo vprašanje pri tem je, kako je mogoče, da je večina slovenskih državljanov — tudi 130.000 Neslovencev, ki so pred kratkim dobili slovensko državljanstvo — volila Kučana. Nekdo je ob tem rekel, da je to za

Slovence ubožno spričevalo in da bi jim bilo treba priporočiti v branje Cankarjeve Hlapce in Milčinskega BUTALCE.

Vendar je treba pri teh volilcih upoštevati nekatere **razloge**:

— množica nima rada tveganj, ampak rajši sprejema ljudi, ki jih je že navajena in ki so že doslej, po njenem prepričanju, posle dobro opravljali;

— Kučan zna brisati svojo totalitarno preteklost in obenem razkazovati svoje zasluge ob razdružitvi z Jugoslavijo, dalje je politik, beseda mu gladko teče in nastopa pomirjevalno;

— masa še ni zmožna spremeniti mišljenja, ki ji ga je vsilila partija s svojim 45-letnim pranjem možganov, zato tudi ne pomisli na to, da bi smel biti predsednik SR le človek s pošteno politično preteklostjo.

● Slovenski državljani so izvolili tudi poslance za **parlament** (državni zbor). Po uradnih podatkih ima

— Liberalno demokratska stranka 22 poslancev,

— Slovenski krščanski demokrati 15,

— Združena lista 14,

— Slovenska nacionalna stranka 12,

— Slovenska ljudska stranka 10,

— Demokratska stranka 6,

— Zeleni Slovenije 5,

— Socialdemokratska stranka Slovenije 4.

● Članov **senata** (državnega sveta) je 40 po številu. V njem so zmagali levičarji, ker so po ustavni ureditvi vanj voljeni tudi člani raznih družbenih odsekov (podjetij, bank, ...), ki jih še vedno vodijo bivši partijci. Desničarji so dobili v njem samo 5 mest (3 SLS, 2 SKD, ND 1.) Drnovškova vlada bo imela v senatu zaveznike.

## USODA SLOVENIJE — V ROKAH OBLASTI ALI OPOZICIJE?

Če bi hoteli v Sloveniji izpeljati spremembe, ki bi nas izenačile z **evropskim demokratičnim sistemom**, bi potrebovali vlado, ki bi si ta cilj resno zastavila, pa skupščino, z veliko večino, da bi tako politiko lahko podprla. Take vlade sedaj nimamo, najbrž je tudi ne bomo imeli, predvsem pa nimamo

## KAKO SE BODO STRANKE POVEZOVALE?

● **LDS** — Liberalno demokratska stranka (Drnovšek) bo kot najmočnejša stranka sestavila vlado. Ker je sama prešibka, mora iskati povezav z drugimi strankami. Možne so tri povezave: 1. LDS — SKD — SSDS-ZS (ta je najbolj verjetna); 2. LDS — SKD — ZL; 3. LDS — ZL — SSDS-ZS-DS.

● **SKD** — Slovenski krščanski demokrati (Peterle) hočejo iti v vlado, a bojijo se, da bi Drnovšek vanjo povabil tudi ZL (v kateri so tudi prenovitelji); če bi SKD tudi v tem primeru vstopila v vlado, bi to utegnilo pomeniti zanjo resnično katastrofo, saj bi postala njena načelnost več kot vprašljiva. Tudi ne bi šli radi v vlado, v kateri bi sedeli demokrati (DS), ki so se že doslej pokazali za najbolj nezanesljive partnerje — med drugim so oni razbili Demos.

● **ZL** — Združena lista (Ribičič) je pripravljena sklepati zveze z vsemi strankami razen s SNS.

● **SNS** — Slovenska nacionalna stranka (Jelinčič) bo ostala v opoziciji, saj se ne mara zaradi njenih skrajnih nacionalnih stališč z njo nihče povezovati.

● **SLS** — Slovenska ljudska stranka (Podobnik) hoče ostati v opoziciji, ker naj bi bila LDS, ki je predvsem odgovorna za delo sedanje vlade, kriva težkih spordsljajev le-te.

● **DS** — Demokratska stranka (Bavčar) skuša kljub svojim samo šestim sedežem v parlamentu delati vtis, da je v slovenskem političnem prostoru nepogrešljiva; tega smo že vajeni (Rupel, Bavčar, Hribarjeva, Bučar, Kacin). Za svoj vstop v vlado bi celo rada stavila določene pogoje. V najboljšem primeru bo dobila le enega ministra, in še to ne notranjega ali zunanjega kot doslej.

● **ZS** — Zeleni Slovenije

(Plut) iščejo krivca za to, da so dobili na volitvah tako malo glasov. V vlado, kot kaže, ne bodo vstopili.

● **SDSS** — Socialdemokratska stranka Slovenije (Pučnik) je najšibkejša stranka v novem parlamentu. Pripravljeni so vstopiti v vlado in želeli bi si svojega člana Janša za obrambnega ministra.

● **SSS** — Socialistična stranka Slovenije (Žakelj) ni prišla v parlament. Preživi lahko samo tako, da se združi z levimi strankami.

● **NDS** — Narodna demokratska stranka (Pirnat), naslednica Slovenske demokratske stranke, iz katere so odšli Slovenski demokrati (Rupel-Bavčar), skoraj nimajo upanja, da bi preživel.

● **LS** — Liberalna stranka (Gros) je tudi izpadla iz parlamenta, kar je škoda, ker je vedno skrbela za preprič v njem.

pred leti pristali na spremembe zato, ker se jim je podiral svet. Dobra pol leta po odhodu JLA iz Slovenije so oblast že zasedli nekdanji politiki in jo z letošnjimi volitvami še utrdili. Na vsak način bodo skušali oblast obdržati še v naslednjih desetletjih. Zato pa morajo poskrbeti vsaj za navidezno legitimnost pred zunanjim svetom. Kaj bi bilo v tem trenutku primernejšega kot povezava s krščanskimi demokrati?

● Kakšen bi bil **vpliv krščanskih demokratov** v taki vladi? Ali lahko pričakujemo utrjevanje njene politike v gospodarstvu, kulturi, šolstvu in drugje? Težko je verjeti, da bi lahko igrali vlogo, sorazmerno s številom svojih poslancev, saj so središča vplivov drugje in ne v skupščini. Lahko bi sicer zasedli nekaj na videz pomembnih ministrskih mest, v njih bi pa dejansko vladale stare upravne strukture. Namesto med seboj sprtega parlamenta bi delo teh ministrov spet ocenjevali mediji (spomnimo se primerov Capudra, Vencija, Rejca in drugih) in svet bi zvedel, da so krščanski demokrati kljub najboljši Drnovškovi in Kučanovi volji popolnoma nesposobni za vladanje. Povsem mogoče je torej, da bi bili v tej vladi le okrasek na demokraciji slovenskega tipa, hkrati pa bi jih mediji primerljivo osmešili, sami pa bi si skušali še dodatne zamere pri svojih zaveznikih, članih stranke in simpatizerjih.

● Najbrž bo zato primernejša odločitev, da se krščanski demokrati pridružijo SLS in drugim v opoziciji in s tega položaja pripomorejo, da bodo ljudje že v kratkem spoznali, kakšen polom se obeta politiki nadaljevanja prosvetljenega komunizma Tita, Kardelja in Kučana: utopije o delitvi dobrin vsem po njihovih potrebah, ne glede na to, koliko je kdo naredil, bo kmalu konec. Spregledali smo namreč, da je današnja navidezna blaginja samo posledica viškov, ki jih zadnji dve leti ne odvajamo več v Beograd, in da je Drnovšek v želji po oblasti vrgel v trošenje skromne presežke, ki so jih ustvarila podjetja v boju za svoj obstanek.

V takih razmerah, ki so na oblasti vase zaverovane pokomunistične strukture, ni za Slovenijo druge rešitve kot čvrsta in vztrajna opozicija.

Jože Mlakar — SLOVENEK, Ljubljana, 15. 12. 92.

## PO VOLITVAH

Po dolgih letih odrinjenosti, zaukazanega molka in strahu so se tokratnega volilnega boja sproščeno udeležili tudi **slovenski kristjani**. Volilni izidi so pokazali, da so verni volilci svoje glasove oddali zelo različnim strankam.

**Strahovi** nekaterih posameznikov ali strank, ki so očitali cerkvenemu vodstvu, da se vmešava v politiko in s svojimi izjavami usmerja vernike v eno stranko, so bili **neutemeljeni**. Neutemeljeni so bili tudi napadi na pisanje DRUŽINE.

Z volitvami smo dobili predsednika države in nove poslance v državnem zboru in državnem svetu. Nekateri so po našem okusu, drugi ne. Demokracija je v tem, da sprejmemo oboje. Zavzeto **bomo spremljali** njihovo delo in presojali, ali ravnajo v skladu s svojimi obveznostmi (poštenje, pravičnost, človekove pravice, /tudi vera/, gospodarstvo). Če danih obljub ne bodo izpolnjevali, jih bomo javno opozarjali, na naslednjih volitvah jim pa odtegnili podporo.

Janez Gril — DRUŽINA, Ljubljana, božič 92.

## stari novi predsednik RS

*V dosedanjem obdobju je imela Slovenija kolektivno predsedstvo, na čelu katerega je bil bivši predsednik ZKS Kučan. V njem so sedeli bivši komunisti (Kmecl, Plut, Zlobec), razen Omana, ki je bil kot član predsedstva tudi ves čas v senci.*

*Za Kučanovo popularnost so sistematično skrbeli skorajda vsi mediji. Njegovo zatiranje, da bo na volitvah kandidiral kot nestrankski kandidat, je ena največjih predvolilnih manipulacij s slovenskimi volilci.*

skupščinske večine, ki bi od vlade kaj takega terjala in jo potem tudi podpirala. Zdaj imamo samo to možnost, da dobimo vlado, ki bo imela v skupščini šibko podporo.

Taka vlada skupščinske podpore v bistvu ne bo potrebovala, saj **se bodo politične igre odvijale drugje**. Vplivni centri moči so namreč še povsod tam, kjer jih je utrjevala bivša partijska oblast. To so sindikati, gospodarska zbornica, denarne ustanove in skladi vseh vrst, kulturne in šolske ustanove itd. (Sestava državnega sveta to najbolj dokazuje.) Medtem ko se bodo v skupščinski dvorani odvijale bolj ali manj neplodne razprave, pa bodo mediji, tako kot do sedaj, poskrbeli za dejansko podporo vladi.

V teh razmerah se **krščanskim demokratom** postavlja vprašanje, sodelovati v vladi ali ne.

● Res je, da bi nesodelovanje pomenilo, da vsi izvodi oblasti znova preidejo v roke **nekdanjih struktur**, ki so

## LIPA SPRAVE IN DVE PETDESETI OBLETNICE

Pod tem naslovom g. Skalič polemizira z mojim prispevkom v Delu, v katerem sem spomnil tudi na **petdeseto obletnico** znanega tajnega **povelja Kardelja Mačku** 1. 10. 1942: „Duhovne v četah vse postreljajte. Prav tako oficirje, intelektualce itd. ter zlasti kula-ke in kulaške sinove.“

Skalič pravi, da ima tokrat to obujanje za cilj, da bi v oblastne organe ne volili ljudi, ki do tega zločinskega povelja še niso zavzeli stališča in o njem sploh nočejo govoriti. Uganil je moj namen.

Res je, da je ta zločinski dokument bedast (za takega ga je označil IO OF), toda je resničen. Tvorec tega dokumenta je bil predavatelj na akademiji Djerdinskega, ki je bila vseskozi visoka šola za pobijanje razrednih sovražnikov in ne visoka šola za svobodo slovenskega naroda. **Metode lenističnega nasilja sta v celoti prevzeli KPJ in KPS s Kardeljem in Kidričem na čelu**, ki sta bili prvi osebi OF, Vidmar in drugi iz vrst Sokolov in krščanskih socialistov pa samo vabe na partijskem ribiškem trnku.

Najpomembneje je, da je **Kardelj pismo priznal za svoje** in ga je leta 1947 (torej v času, ko je pobijanje političnih nasprotnikov še bilo Stalinu in Partiji dopadljivo dejanje) izročil Djilasu za „potrebe CK KPJ“, kar je ugotovil zgodovinar Biber in je tudi to že bilo objavljeno.

**Prvi cilj organizacije partizanstva je bil komunistična absolutna in večna oblast**, narodna osvoboditev pa krinka tega primarnega cilja.

*Stanislav Klep, Kranj — DELO, Ljubljana, 7. 11. 92.*

## IZ DEMOKRATURE V DEMOKRACIJO

Če pogledamo našo ureditev, vidimo, da **smo v DEMOKRATURI**, nekakšni mešani ureditvi med demokracijo in komunistično diktaturo. Po volitvah bomo sicer dobili demokratične strukture, vprašanje pa je, kako bodo delovale, saj je njihova (ne)učinkovitost odvisna od ljudi. Demokracije zaidejo v krizo, kadar pridejo do oblasti ljudje, ki jim niso mar morala in zakoni,

— in da je ob aferi Cirila Zlobca (ta je po telefonu izbrbljal italijanskemu veleposlaniku državno skrivnost, da bodo slovensko samostojnost proglasili en dan pred napovedanim, s tem je pa spravil v nevarnost proglasitev samo) Zlobca samo opomnil, ne pa ravnal kot varuh državne skrivnosti.

Danes je v Sloveniji **grd tisti, ki terja odgovor za storjena dejanja, ne pa tisti, ki jih je storil**. Zlobčevo izdajanje državne skrivnosti opravičujejo z danimi okoliščinami, medtem ko obsojajo ministra Janšo, češ da je prisluškoval telefonskim pogovorom s tujino. **Kako prav je Janša ravnal, je razvidno prav iz Zlobčevega primera.**

*Prirajeno po SLOVENCU, Ljubljana, 21. 11. 92.*

ampak vse podreajo svojim koristim ali ideologijam.

Pri nas so se v zadnjih dveh letih izkristalizirali **trije tipi politikov**. Prva dva rasteta iz komunizma, tretji pa se giblje v okviru krščanskih ali humanističnih vrednot.

● **PRVI TIP** politikov predstavljajo „preskušeni partijski kadri“, ki so nam diktirali do zadnjih volitev in so se po strmoglavljenju Demosove vlade znova povzpeli na oblast. Sedaj prisegajo, da so za demokracijo, vendarle ostaja vprašanje, koliko so res sposobni sprejeti splošno veljavne moralne zahteve, ki so jih doslej strumno teptali.

● V istem duhovnem obzorju se giblje **DRUGA SKUPINA** naših politikov. Ti so bili v glavnem komunisti, a **so se v zadnjem desetletju „sprli“ s Partijo** in ji „nasprotovali“ (v glavnem zato, ker jih ni pustila h koritu!). Danes so z njo že našli skupni jezik v „zaustavljanju desnice“, strašenju s „klerikalizmom“ in svarjenju pred „črno prihodnostjo“. Prav to dviganje ideološkega prahu razodeva, kako „spretni“ so politiki te vrste. Sedaj, ko se je prah polegel, vidimo namreč, da je bilo bistveno vprašanje denar. Ni namreč šlo za ideje, še manj za levico in desnico, ampak za družbeno lastnino, dokler je bila še kaj vredna. Šele zdaj, ko so divje privatizacije opravljene in kapital v tujini, so podprli zakon o lastnini.

● **TRETI TIP** politikov so **novi in sveži ljudje**, neobremenjeni s protidemokratsko dejavnostjo, ker izhajajo iz krščanskih in humanističnih vrednot, na katerih stoji evropska demokracija. Svoje sposobnosti in odgovornost so pokazali v Demosovi vladi in v opoziciji. Njim veljajo papeževe besede v nagovoru našim škofom: „Kristjani so dolžni pričevati za tisto pravičnost, ki daje vsakemu, kar mu gre, in vse usklajuje k višjemu cilju skupnega dobrega.“

Upajmo, da bodo v papeževih besedah odkrili zrno resnice tudi tisti politiki, ki rastejo iz komunizma in protikršćanstva.

*Drago Ocvirk — DRUŽINA, Ljubljana, 22. 11. 92.*

*Slovenski volilci na to manipulacijo niso bili opozorjeni, zato mu niso zamerili,*

— da je cinal pri brionski deklaraciji,

— da je imenoval slovenski parlament karikaturu demokracije,

— da je kot predsednik predsedstva RS v času Peterletove vlade izrabil vsak svoj nastop za kritiko te vlade,

— da je v času iste vlade neprestano opozarjal na gospodarsko krizo, za katero naj bi bil kriv Peterle, ko je bila dejansko rezultat partijskega enoumja,

— da je imel v času iste vlade telefonske pogovore z bivšim komunistom Markom Voljčcem, ki je hotel z nezaupnico zrušiti Peterletovo vlado,

# da bo dom dom

## košček izgubljenega raja

Ne odkrivam Amerike, če rečem, da večina ljudi živi v družini. To je naravno, tako je Bog uredil.



Prav tako je res, da si slehernik zeli biti srečen.

Iz obehdvih trditev sledi sklep: družina naj bi bila prostor sreče, košček izgubljenega raja.

Kajpada ne pride v življenju nič samo od sebe. Za vse se je treba potruditi. To pomeni v našem razprezanju, da **se je tudi za srečo v družini treba potruditi.**

Že slišim ugovor.

*Ona: „Jaz sem vsa leta zakona storila vse, da bi se v naši družini dobro počutili. A kaj, ko nima on za to nobenega smisla!“*

— Če je res tako, kot pravi ona, je on velik egoist, čigar ravnanje zasluži vso grajo, ona pa žena in mati, katere prizadevanje je vredno vse pohvale.

— Če ona le misli, da je tako, v resnici pa ni, je treba najprej ugotoviti, kako dejansko je. Seveda je treba biti pri tem do konca iskren.

— Potem je v obeh primerih — če je tako ali če ni — treba poiskati vzroke zakaj je tako.

— Nekaj vprašanj:

— Ali se imata zakonca (še) rada? Če se nimata, zakaj se nimata (več)?

— Ali je tega kriva ona? Če, zakaj? Ali je pretirano ljubosumna? Gospodovalna? Zanemarjena? Živčna? Surova? Mrzla? Prezahtevna? Skopuška? Ali ima kakšnega drugega občudovalca?

— Ali je tega kriv on? Iz pravkar omenjenih vzrokov: pretirano ljubosumje, gospodovalnost, zanemarjenost, živčnost, surovost, mraz, prezahtevnost, skopuštvost, morebitna druga občudovalka.

— Če je ugotovljena krivda — pri njej ali pri njem — je treba najti vzrok, zakaj je tako.

— Končno pa je treba določiti zdravljenje bolezni (= odpravljanje vzrokov, če je to možno; če pa ni,

najti način, kako družini pomagati, da bo občutje v njej kar najbolj znosno.)

● Prijetno vzdušje ustvarja družina s tem, da **se skušajo** njeni člani med seboj **razumeti** in da **skrbijo za veselje**, vedrino, dobro voljo in zadovoljstvo. Tako postane življenje kljub vsem težavam lepo. V takem vzdušju prevzame veselje do življenja tudi otroke: zrasli bodo v vedre ljudi. Za takšno ozračje v družini morata poskrbeti predvsem oče in mati.

● Družina **se** mora tudi zavestno **povezovati med seboj**. Najti mora čas, da se bodo kljub raznim dolžnostim ob različnih časih njeni člani srečavali za skupno mizo, kjer se bodo pogovarjali. Koliko skupnosti razpade zato, ker si niso vzeli časa za takšen pogovor! Če ni pogovora, se člani družine vedno bolj med seboj odtujujejo. S tem dom neha biti dom in postaja vedno bolj hotel ali menza. Otrokom so pogovori s starši zelo pri srcu.

● Posebna priložnost za ustvarjanje družinske skupnosti so **prazniki**.

— Za kristjane je tu najprej **nedelja**.

*Iz mladosti se spomnim družine, ki je živela v našem predmestju. On je bil velik in močan, po poklicu zobozdravnik, ona pa srednje visoka, suha in materinsko lepa. Kako lepo ju je bilo videti, ko sta šla vsako nedeljo skupaj z otroki — menda jih je bilo šest — k deseti maši. Dekleta so se držala očeta, fantje pa matere. V cerkvi sta bili njihovi klopi, za kateri so plačevali najemnino, na sredi tik pred oltarjem.*

Kako lep zgled so bili našemu brezdušnemu predmestju: v družinskem oziru, pa tudi v verskem;



*in v tem, da je najbolj zanesljiva vez med člani družine Kristus.*

— Še posebej se nudijo za ustvarjanje družinske skupnosti veliki **krščanski prazniki** kot božič in velika noč. Če jih družina obhaja z udeležbo pri verskih obredih in jih potem še narodno obeleži (božič: adventni venec, jaslice, blagoslov in kajenje hiše na tri svete večere; velika noč: pirhi, gnjat, hren in potica ter njih žegen), začuti neko sproščeno veselje, blagodejni mir in lahko občutje, kar vse močno vpliva na njeno povezanost.

— So pa še **drugi prazniki**, npr. novo leto ali vsi sveti, godovi in rojstni dnevi. Tudi te naj bi družina praznovala.

*Posebno so mi v spominu večeri na praznik vseh svetih.*

*V mojem času je tedaj navadno že padel prvi sneg, tako da smo šli v cerkev po plundri, to je mešanici snega in dežja. Tam smo zmolili rožni venec. Potem so pogasili vse luči, le tista nad prižnico je svetila. Star, resen frančiškan je govoril o smrti, sodbi, peklju in nebesih. Cerkev je napolnilo čisto posebno občutje: večnostno in malo shrljivo ter zastrašeno.*

*Potem je doma mama skuhala kostanj. Lupil ga je vsak sam. Ker je bila mama v tem veliko bolj spretna kot mi, ga je temu in onemu olupila ona.*

*Pogovarjali smo se o pokojnih. Sam sem se vsaj na en tak večer spraševal, kdo od nas bo prvi umrl. In zbal sem se, da bi bila to mama.*

*Včasih smo se spominjali samo godov, posebno maminega. Ker je bila v nas živa zavest, da smo rojeni za nebesa, je bil za vsakogar od nas najbolj važen naš nebeški zaščitnik. Zato smo vedeli za god*



*vsakega iz družine — za sedem godov — obenem pa komaj za kakšen rojstni dan.*

*Mami smo za 8. december kupili šopek rož, ona je pa skuhalo posebno dobro kosilo. (Pri svojih skoraj sedemdesetih letih naj povem, da nisem nikdar in nikjer jedel tako dobro kot doma, čeprav je bila naša kuhinja dosti skromna.) Na svoj god je bila naša mama še posebno lepa. Kar žarela je od sreče. Danes vem, da tudi zato, ker je svoj*

*god praznovala na Brezmadežno.*

Menda ni treba posebej omenjati, **naj bi se praznik** v družini čutil tudi **na zunaj**: svež prt na mizi, zelenje ali rože, boljše kosilo. Seveda bo žrtev teh priprav navadno spet žena, mati. Ali pa ne pravi naš pregovor, da podpira žena tri vogle pri hiši? In ali ne velja resnica, da je družina takšna, kakršna je gospodinja: če je dobra ona, bo dobra tudi družina; če pa ni dobra ona, ne bo dobra tudi družina.

*br*



---

**ivan cankar**

---

# **martin kačur**

---

**življenjepis idealista**

---

## **DOSEDANJA VSEBINA:**

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Zaljubljen se v lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri, ki ga pa dejansko vleče za nos.

V vasi sklene ustanoviti bralno društvo. V gostilni Mantova se zato zberejo kmetje in delavci. Njegov govor razvname prepir in pretep. Zaradi tega sestanka se mora zagovarjati pri nadučitelju, župniku in županu. Za kazen je prestavljen v Blatni dol. Tudi Sitarjeva Minka ga pusti, ker je že zmenjena z drugim.

Blatni dol je umazana in zaostala vas. Kačur se naseli v šoli: ta je zanemarjena in zapuščena. Za hrano se zmeni v gostilni. Pogovori se z župnikom, ki je poseben in pravi kmet. V krčmi na kraju vasi spozna krčmarjevo renjenko Tončko, ki ga brž zaprede v svoje mreže.

Krčmar Kačurja ozmerja zaradi njegovega razmerja s Tončko, Kačur pa se zakolne, da jo vzame. Ko Kačur odhaja iz krčme, sreča v veži Tončko, vso objokano. Pravi ji:

„Glej, morda je bilo prezgodaj . . . prehitro . . . preveč slučajno . . . morda ni bilo prav . . . ampak bodi, kakor je božja volja: zdaj sva zvezana za zmerom! . . .“

„Tako resnobno govoriš, da me je skoraj strah. Kaj me nimaš več rad? Zdaj nič več?“

In bilo je v njenih očeh kakor upor in očitjanje. Takega pogleda ni videl prej in zbolelo ga je.

„Rad te imam. drugače zdaj kakor poprej. Zaklel sem se, da te ne izpustim, da ostanem pri tebi zmerom, ker sem prišel prvi večer, prvo noč. Jaz vem, da je nekaj med nama — sam komaj razumem, kaj — kakor senca, kakor jarek. Ampak to mislim, Tončka, da bova jarek že prestopila, če se bova držala trdno za roko . . . Saj ne govoriš poslednjikrat . . . Bog s teboj!“

Poljubil jo je na lice in je šel po ulicah počasi, s povešeno glavo, truden in bolan.

Čutil je globoko, da se je v kratkem času njegovo življenje popolnoma do temelja spremenilo in da se je sam spremenil v njem. In kolikor bolj natančno je čutil in spoznal to spremembo, toliko bolj jasno je videl v preteklost in v prihodnost. Stal je globlje, toda bolj trdno je stal kakor kdaj poprej. Teža je padala na njegove rame in z bremenom je rasla moč.

Zaklenil se je v izbo, luči ni prižgal. Sédel je na posteljo, oprl kolmce ob kolena in stisnil čelo v dlani. Podobe iz prejšnjih časov so vstajale pred njim in nobena ni bila svetla. Misli so se trgale iz teme prihodnjih dni in nobena ni bila sladka.

. . . Saj je še komaj nekaj dni, nekaj korakov od tiste dobe, ko je bil krepak in vesel in ko se je napravljal na boj proti vsemu svetu. Komaj da je zašla zarja tistega sonca — in glej, da bi zašla za zmerom, da bi je nikoli več ne bilo nazaj? Ni mogoče. Tako kratek ni dan, tako hitro ne mine mladost.

. . . Da bi ga ugledal zdaj kdo izmed tistih, izmed slabičev, klečplazcev, kruhoborcev, ki je gledal

nanje nekoč s studom in zaničevanjem! Nekoč? Prizanesi Bog, še včeraj! Kako bi zardel, vztrepetal pred njim! Kako prešerno bi se mu smejal v obraz slabič, klečplazec! „Ali še izobrazuješ ljudstvo? Ali ga še rešuješ? Ali še deluješ? Peklu in streli in krajevnemu šolskemu svetu navkljub? Ali si se hitro unesel? Pri Bogu, še jaz se nisem tako hitro! . . .“ Kaj bi mu odgovoril? Povesil bi glavo ter molčal.

Vse je vzkipel, se je uprlo v njem.

. . . Zakaj bi bil konec gloriije? Kdaj, čemu se je bil odpovedal sebi in svojim visokim ciljem? Kdo je tako ročno preustvaril njegovo srce? Kdo je zaokrenil nenadoma njegove misli v drugo smer, s strmega klanca v gluho dolino? Kdaj se je to zgodilo in zakaj? . . .

„Ali sem jaz še jaz, kakor me je rodila mati? Ali sedi kdo drug namesto mene in misli namesto mene, govori in dela namesto mene in proti meni? . . .“

Premišljeval je mukoma, razgret in razburjen, toda ogibal se je spretno nečesa temnega, neprijaznega, kar je bilo čisto blizu. Tako gleda človek najbolj napeto, kadar ne vidi ničesar in kadar ne mara ničesar videti.

Kakor v senci, kakor tam v kotu za durmi je stala Tončka, čisto mirno je stala, on pa je obračal glavo vstran in gledal napeto drugam, da bi je ne videl. Gledal je drugam in tam je videl pusto izbo in v izbi sebe in njo. Posegla je v njegovo življenje, udomačila se je tam z vso svojo šaro in ropotijo in priklenila je na verigo njegovo telo in njegovo dušo in vse njegove misli.

**vse  
se je  
uprlo  
v njem**

Bil je sam nekoč. Zdaj nima več ne svojih misli ne svojih želja in še to klavrno telo, izmučeno, od skrbi in gnusa in srda izžeto, se bo zavalilo naposled na gnoj . . .

Zavzdihnil je. Ob tisti uri si je zaželel prijatelja.

„Koga bi klical? Komu bi se potožil?“

Spomnil se je na zdravnika. Sram bi ga bilo, da bi stal ponižen in bolan pred njim. Toda nenadoma je stopil iz mraka pred njegove oči tovariš Ferjan, vesel, pijan in blagodušen.

Kačur se je nasmegnil in je napisal Ferjanu dolgo pismo.

„Vem, da pride!“ . . .

Zjutraj je stopila v izbo debela župnikova dekla.

„Gospod,“ je zaklicala z osornim glasom. „Župnik pravi, da stopite prėcej k njemu.“

„Moram v šolo.“

„Prėcej k njemu! Kaj boste v šoli!“

In je zaloputnila duri.

Kačur se je napravil k župniku. Prišel je bil pravkar iz cerkve in se je preoblačil, da bi se napotil na polje.

„Sveta Pomagavka!“ je vzkliknil, ko je ugledal Kačurja. „Ali ste znoreli?“

„Zakaj?“ je vprašal Kačur. Njegov nasmeh pa je bil prisiljen in skoraj žalosten.

Župnik je udaril s škornjem ob tla.

„Zakaj?“ je klical ves srdit in žile na čelu so se mu nabrekle. „Vpraša, zakaj da je znorel. Ali se ženite ali ne? Kar brž povejte!“

„Ženim se.“

Župnik se je obuval, život je imel globoko upognjen, držal je škorenj, ki je bil šele pol na nogi, ž obema rokama, glavo pa je dvignil in je strmel Kačurju molče v obraz. Nato se je ozrl spet na škorenj in se je obuval.

„Zakaj bi se ne ženil?“ je vprašal Kačur nekoliko osramočen.

„Kajpak. Seveda,“ se je smehljaj župnik in je kimal z glavo. „Pa otroke mislite tudi imeti, kajpak? Veliko otrok?“

„Morda,“ je zardel Kačur.

„Morda. Tako je. Morda bom živel, morda pa ne. Morda bo kaj otrok, morda pa jih ne bo. Morda bodo živali, morda bodo poginili . . . O, ti prekleti paglavec, ti golobradi, kako bi zgrabil tale škorenj ter ti ga treščil ob glavo!“

Župniku so se tresle roke in težko je sopes od srda.

„Ni znorel, ničvreden paglavec je. Pa še tisto misli vzeti, tisto žensko, ki ne hodi v cerkev molit, temveč razkazovat svojo prsatost in svojo cukreno maškaro! Bog ti jo žegnaj! Ampak pridigo vama bom naredil tako, da je svet še ni slišal . . . Od česa pa mislita živeti? Od ljubezni? Pi . . . pi . . . pi . . . ? Če se ženi hlapec, naj se ženi, namesto da bi se tako babil. Učitelj pa je manj kakor hlapec: po gosposko ne more živeti, po živinsko ne sme. Torej nič!“

Kačur se je okrenil in je stopil k durim.

„Kam?“ je zaklical župnik.

„Kaj še ni pri kraju pridiga?“

Župnik je spregovoril tiše.

„Pojdite v božjem imenu in stori-



## „kaj pridiga še ni pri kraju?“

te, kakor vas je volja! Samo toliko vam rečem, da se mi smilite.“

Župnik se je molče in hitro oblačil dalje. Kačur je še postal na pragu, nato je šel.

„Kmet je!“ je pomislil jezen, ko je stopil iz farovža. Toda nekaj grenkega in težkega mu je ležalo na srcu in je bilo zmerom težje.

„Bog ve, če ni blago mislil. In če ni bila senca resnice v njegovih besedah . . . Da bi se vse to končalo! Enkrat za zmerom. In potem bo že Bog pomagal dalje.“

Čez nekaj dni, v soboto na večer, je priromal Ferjan. Z veselim smehom je pozdravljaj Kačurja in mu stiskal roko.

Kačurju se je zdelo, da njegov smeh ni več tako odkritosrčen in da so njegova lica nekoliko upadla.

„O, idealist, tako si torej skočil v past. Veliko je bilo besedi v tvojem pismu, ampak nazadnje sem le razumel, da si korenito obtičal in da bi v svoji žalosti rad videl krščanski obraz . . . Kako pa si naredil to neumnost?“

Kačur je skomizgnil z rameni.

„No, saj si lahko mislim, kako si jo naredil . . . Preklete je to pusta izba. Človek bi se razjokal v njej . . . Pojdiva v krčmo.“

Šla sta k županu in Ferjan je govoril po poti in v krčmi.

„Potrt si, na obrazu se ti pozna. Ampak, veš kaj? Po pravici rečeno: čemu bi bil potrt? Doslej si živel sam, sam svoj, praviš, svoboden, praviš. Kako pa si živel? Klavrno, da se Bog usmili! Kaj ti je bila vredna ta samosvojost, ta svoboda? Kaj si jo užival? Vraga si užival! . . . Jaz si mislim, da je človeku veliko huje, če sam visi na vislicah, kot

če ima tovariša. Vsaj pogledata se lahko in to je veliko vredno . . . Zatorej, duša krščanska, potolaži se . . . Kdo pa je tistole stegno tam?" je pokazal v krčmi na dolgega tajnika, ki je takoj prihitel k mizi ter se poklonil.

„Karel Grajžar, občinski tajnik.“

„Kaj?“ se je začudil Ferjan. „Kaj imajo v Blatnem dolu občinskega tajnika? Če je taka, mi pa precej razložite, zakaj je v tem zakletem kotlu tema in mraz in blato, ko že po vsem drugem svetu sonce greje.“

„Sonce?“ je privzdignil obrvi tajnik. „Jaz ga še nikoli nisem videl.“

„Ker je zmerom pijan,“ je zag-

in je gledal zamišljen na mizo. „Toliko je gotovo, da bi je ne pustil komu drugemu in da bi mislil nanjo vse življenje z bolečino in poželenjem. Jaz ne vem, kakšna je ta ljubezen. Nisem premišljeval in ne maram premišljevati. Ali je Madona ali je dekla — ni moja briga. Le to vem, da miru, veselja, sonca ni prav nič v tej ljubezni. In vendar je velika in ne bom je nikoli premagal.“

Ferjan je nakremžil obraz v čudne, osorne gube in se je ozrl postrani na Kačurja.

„Kaj pa je z Minko?“

„Ne dotikaj se tistega!“ se je ozrl Kačur temno nanj.



mel od sosednje mize županov debeli glas.

„No, Ahiles brzokraki, zbogom . . . Pa nadaljujva tisto reč, Kačur. Ker si me poklical za zdravnika svoje žalosti, te vprašam: ali jo imaš rad ali je nimaš rad?“

Kačur mu je pogledal v oči in ni takoj odgovoril.

„E,“ je zmajal z glavo Ferjan, „žalost je žalost.“

„Rad jo imam,“ je govoril Kačur

„Tam je zakristija.“

„Zakristija, res,“ se je nasmehnil Kačur z žalostnim nasmehom.

„Jaz pa mislim, Kačur: še zmerom boljše to dekle kakor resnična ljubezen, tista ljubezen, glej, ki gre proti soncu. Tako da bi se uklenil — tam bi bil pekel in bi bila smrt. To boš laže prenašal, bolj miren boš, njene solze te bodo manj pekle in tvoje trpljenje bo lažje zategadelj, ker boš gledal njeno z mirnejšimi očmi . . . Zakaj se tako

hudobno smeješ? No, tolažiti sem te mislil.“

Pil je hitro, njegov obraz pa je bil zelo resen in njegove oči so bile motne.

„Lepa tolažba, ko si mi sam razkazal svojo nesrečo, ne da bi hotel. Ti zadnji dnevi so napravili zelo bistrre moje oči . . . Kako pa je z Matildo? Ali je že tvoja nevesta?“

Ferjan je napravil obraz, ki je bil na pol žalosten, na pol smešen.

„Veš kaj, v moji stvari ni toliko tragike kakor pravične božje kazni. Kaj? Satana bom imel ob strani — kaj tisto! Tudi prej sem bil včasih tepen. Zjutraj sem spoznal, ko me je bolelo, pa nisem vedel, kdo me je naklestil. Zdaj bom vsaj zmerom vedel, kdo je bil . . . Pomisli, zadnjič je nastavljala mreže neke mu mlademu doktorju. Jaz sem bil jezen in žalosten celo, na dnu srca, tako da sem komaj sam slišal, pa sem le dejal: ‚Da bi ga ujela!‘ . . . Ni ga. Jaz sem bil jezen nanjo, ona pa na doktorja in tako sva se zaročila . . . No, zadel sem si križ in bom hodil z njim, kakor sem hodil doslej brez njega. Še ne veš ne, kako so moja pleča krepka . . . S tabo pa je stvar vse drugačna. Nič ti ne maram očitati, saj sam veš, kako je, tudi sam veš, zakaj je s tabo stvar drugačna.“

Kačur je molčal.

„No!“ je zamahnil Ferjan z roko. „To so žalostni pogovori. Jaz ne jokam rad . . . Kaj pa, ali si tudi že v Blatnem dolu razlagal evangelije?“

„Nič nisem razlagal.“

„Samo da nisi . . . Tudi nikoli več ne boš, mislim.“

„V Blatni dol bi prišel lahko sam Kristus, pa bi molčal. Takih ljudi nisem videl še nikjer na svetu: noč tako temna, da je stotero sonc ne prežene. Gledal sem kmete na polju, ki so hodili poleg živine: s prav tako lenimi, težkimi koraki, prav tako nerodno zibaje se, in na njih obrazih, verjemi, je bil prav tisti topi, mirni izraz, brez misli in brez čustva kakor v velikih očeh živi-

ne . . . To je tista težka, zadehla vlaga, ki kipi iz te zemlje, to so tiste sence, ki leže na njej ne-prestano . . .

„Prej bi bil posvetil tudi v tako noč,“ se je nasmehnil Ferjan.

Kačur je razumel očitanje. Spomnil se je: tako bo stal pred tabo slabič, klečeplazec, in se ti bo smejal v obraz . . . Kri mu je šinila v lice.

„Nisem se odpovedal sebi in svojim ciljem“, je vzkliknil tretetajoč. „Ničesar nisem zatajil, ničesar se zamudil. Pozneje . . . , ko . . . “

„Le spregovoril!“ se je zasmel Ferjan na glas. „Pozneje, ko se boš oženil. Potem, o potem boš razlagal evangelije. Potem — kako si že govoril? — potem boš šele stregel ljudstvu, učil ga na pot blaginje in napredka . . . In s tako norostjo v glavi se misliš ženiti?“

Kačur se je pogladil z dlanjo po čelju in se je ozrl na Ferjana s svobodnejšim pogledom.

„Bodi, kakor je božja volja! . . . Ali slabo ali dobro: sam sem si pripravlil. Le toliko je gotovo, da ne bom živel kakor živina. Ne zato, ker ne maram, temveč ker ne morem.“

„Saj zato je stvar drugačna . . . Kaj si že kaj mislil na druge reči?“

„Na kakšne?“

„Saj sem vedel . . . Denarja boš potreboval, veliko denarja. Kje pa ga boš vzela?“

„Na to še nisem mislil.“

„Seveda ne . . . No, bom jaz pogledal, če se bo dalo zate kaj dobiti. Imam skušnje. Pa pohišтво? Ali bo imela balo?“

„Ničesar ne bo imela. Ali pa vsaj ne veliko.“

**sonca ni  
prav nič v  
tej ljubezni**



„Sveta Mati božja! No, presneto boš zabredel . . . In zraven bi bil še rad evangelist . . . “

Ko sta se zjutraj poslovila, sta si bila bliže kot kdaj, pogledala sta si v oči in sta se razumela brez besed.

„Ti si že šel tisto žalostno pot — jaz pa je ne nastopim nikoli,“ je mislil Kačur.

„Jaz sem že šel svojo žalostno pot — tudi ti jo boš nastopil,“ je mislil Ferjan . . .

Kolikor bliže je bil čas svatbe, toliko bolj se je zdelo Kačurju, da mu je nevesta tuja. Oddaljevala sta se drug od drugega polagoma, toda neprestano, in Kačurja je bilo strah. Videl je svojo nevesto z drugačnimi, bolj hladnimi in mirnimi očmi. Zato se je spremenila pred njim. Pogleda človek preblizu v obraz, ki ga je poznal in ljubil, in opazi majhne, komaj vidne lise, drobne gube, nelepe poteze. Stopila je bila nevarnost, s težkim korakom, v njegovo življenje, vsilila se je v njegovo tiho izbo, v njegovo dušo, in ga ni pustila nikoli več samega. Objel je prišleka, ker je bil sam in žalosten, toda zmerom bolj ga je bilo strah pred njim in zmerom bolj je čutil, da mu ni prinesel ničesar, temveč da se namerava polastiti njega vsega, vse njegove duše.

Tončka je gledala včasih dolgo nanj, tako da je povesil oči. Slutila je, kaj je v njegovem srcu, in obšel jo je srd.

„Nima me več rada. Pri meni je bil, grizel mi je v ustnice in dobra sem mu bila. Zdaj pa me nima rada. Napil se je, zadosti ima, šel bi k drugi.“

In kakor je slutila ona njegove misli, tako je slutil on njene. Govorila sta malo, hladno in zlovoljno. Le včasih sta se poljubila, zdramila se je prejšnja strast, lica so jima zažarela. Za hip.

Edini, ki je bil vesel v hiši, je bil pijani krčmar. Včasih je kričal, da ni bilo še takega para v devetih farah, včasih, kadar ni mogel več stati in je slonel na mizo, se je razjokal ter pomiloval sebe in svoje samotno življenje.

Kačurju se je studil in strahoma se je umaknil, kadar je stopil krčmar predenj z zakravelimi očmi in mokrimi ustnicami ter razprostrl roke.

Vse, kar se je vršilo pred poroko in svatbo, mu je bilo neizmerno zoprno in gnusno. Šivilja se je naselila pri krčmarjevih in Tončkin obraz se je razvedril, hodila je hitreje po izbi, njena lica so bolj gorela in njene ustnice so se smehljale.

bo še

# iz življenja naših far po Evropi

## anglija

### ANGLIJA

● Zelo nam je žal, da smo ravno za prvo številko Naše luči v letu 1993 dolžni poročati o naših, v preteklih nekaj tednih, *umrlih rojakih* v Angliji in Walesu.

*Pokojni Jože Pavlič (1911—1992)*



*Ob odprtem grobu Ivana Ermana.*



— V novembrski številki smo zabeležili *80-letnico* življenja Ivana Ermana, dobrega in zavednega Slovenca iz Cardiffa v Walesu. Kmalu po svojem jubileju pa nas je Ivan 10. novembra zapustil po dolgi in težki bolezni. Od njega smo se poslovili z mašo v župnijski cerkvi sv. Filipa v Cardiffu, nato pa smo ga pospremili na pokopališče v Penarth. Pogrebni obred je opravil naš slovenski župnik ob veliki udeležbi rojakov iz Walesa. Naj g. Ivan počiva v miru!

— V soboto, 21. novembra, je *umrl* v bolnišnici Whipps Cross v vzhodnem Londonu naš dolgoletni prijatelj Jože Pavlič. Rojen je bil 3. marca 1911 v Ratjah, fara Hinje na Dolenjskem. Domovino je zapustil leta 1945 skupaj z domobransko vojsko. Srečo je imel, da ni bil vrnjen iz Vetrinja v roke komunističnih zločincev. Iz Vetrinja ga je pot vodila na delo po velikih kmetijah v Avstraliji, leta 1948 je pa prišel v Anglijo. Tu je sprva delal na angleških farmah. Kasneje se je zaposlil pri gradbenem podjetju Taylor Woodrow, kjer je delal vse do upokojitve. Živel je pri hčerki Veroniki in njeni družini. Vedno si je želel še kdaj videti svojo domačijo v Ratjah, vendar se mu ta želja ni izpolnila zaradi oslabelega zdravja.

Jože je bil vedno zaveden Slovenec in dober katoličan. Bil je eden najrednejših obiskovalcev slovenske maše v našem domu in tudi drugih verskih in narodnih prireditvev.

3. novembra smo se od Jožeta poslovili z mašo v cerkvi sv. Jožefa (Ley-

ton) ob prisotnosti številnih londonskih rojakov. Ob grobu na pokopališču City of London se je s pogrebnim govorom od njega poslovil tudi slovenski župnik, ki je bil Jožetov velik prijatelj.

Hčerkama Veroniki in Mariji, zetu Johnu ter vnukinjam in vnuku izrekamo v imenu slovenske katoliške misije v Londonu iskreno sožalje. Naj počiva v miru v tej tuji, a po toliko letih življenja tukaj že kar domači zemlji!

— Zelo smo se razžalostili, ko smo zvedeli, da nas je dne 30. novembra *nenadoma zapustila* zvesta članica naše slovenske skupnosti v Haslingdenu kakor tudi župnijskega sveta katoliške misije in dobra mati treh otrok, ga. Marija Grčar, roj. Žlé. Bila je neutrudljiva cerkvena delavka in res lahko rečemo, da je živela samo za domačo cerkev.

Pokojna ga. Minka je bila rojena 2. februarja 1929 v Študi pri Domžalah. V Anglijo je prišla leta 1959 in se še istega leta poročila s sedaj že pokojnim Jožefom Grčarjem. Rodili so se jima trije otroci, od katerih je Marinka še posebej tesno povezana s Cerkvijo v delu za misijone in begunce prek apostolata Little Way v Londonu. Smrt je za gospo Minko prišla mnogo pre zgodaj. Družina, tamkajšnji rojaki, kakor tudi župnijski in pastoralni svet slovenske katoliške misije za Veliko Britanijo, jo bodo zelo zelo pogrešali.

Ko izrekamo naše globoko sožalje hčerkama Marinki in Marti, sinu Jožetu in bratu Tonetu, prosimo ljubega Boga,

da nakloni mami in naši sestri Minki čimprej srečo pri sebi.

— Silno nas je presenetila vest o *nenadni smrti* našega zaslužnega rojaka g. Dušana Pleničarja.

G. Dušan se je rodil 2. junija 1921 v Litiji. Gimnazijo je vseh osem let obiskoval v škofovih zavodih sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano. Po končani maturi se je vpisal na pravno fakulteto, a mu je vojna preprečila nadaljnji študij. Med vojno so ga Nemci pregnali v Srbijo. Po vrnitvi v Slovenijo se je pridružil antikomunističnim vrstam, kjer je deloval do konca vojne. V begunskem taborišču v Forliju se je poročil z Vrhničanko Elizabeto (Lizo), ki je skupaj z njim delila begunsko življenje v italijanskih in kasneje nemških taboriščih. Leta 1948 sta z ženo prišla v Anglijo. Najprej sta delala v predilnici v Buryju nad Manchesterom. G. Dušan se je v večernih tečajih usposobil za tiskarja. Nato se je z družino preselil v London, kjer je ustanovil tiskarsko podjetje in ga uspešno vodil vse do smrti. Umrl je 4. decembra zvečer, sredi dela v tiskarni.

Premalo bi bilo prostora, če bi hoteli popisati njegovo delo, kajti vse življenje je bil izredno aktiven. Naj povemo le nekaj o njegovem delu pri Slo-

venski katoliški misiji in domači župniji v Enfieldu.

G. Dušan Pleničar je bil nekaj časa predsednik slovenskega župnijskega in pastoralnega sveta za Veliko Britanijo. Bil je zelo požrtvovalen in naši misiji v veliko pomoč s tiskanjem Bogoslužnih sporočil in Vestnika. Njegova župnija Our Lady of Mount Carmel & St. George mu je za zasluge podelila papeževo odlikovanje „Pro Ecclesia et Pontifice“. Neutrudljivo je deloval tudi na raznih drugih področjih, saj je bil človek, ki ni znal počivati. Ustanovil je, dolga leta urejeval in tiskal in mesečnik KLIC TRIGLAVA, ki je bil eno najboljših informiranih demokratičnih glasil Slovencev na tujem in ki je s svojo neizprosno jasnostjo glede partijskih laži, zločinov in jemanja svobode odigral zgodovinsko vlogo. S svojo velikodušnostjo je tudi zelo pomagal raznim karitativnim dejavnostim.

Naj mu vsemogočni in dobrotljivi Bog njegovo značajnost, dobroto in požrtvovalnost obilno poplača. Slovenska skupnost v Veliki Britaniji ga bo ohranila v najlepšem spominu.

Počivaj v Bogu, g. Dušan!

## avstrija

### PREDARLSKA

● *Martinovanje* — Naše martinovanje bi lahko uvrstili med naše običajne prireditve. Več ko dvajset let jih že imamo in so še vedno dobro obiskane. Tudi potek prireditve je že ustaljen. Glavna je zabava s plesom, pokušanje novih vrst vina in tombola. Letos smo povabili ansambel Confort iz Lipóvec iz Prekmurja, da nam je igral. Sami mladi fantje, ki so poskrbeli za vse zvrsti plesa in prinesli pravo slovensko vzdušje med naše rojake. Medtem so na veliko prodajali srečke za tombolo. Hitro so pošle. V prvem delu žrebanja pridejo na vrsto bolj tolažilni dobinki, v drugem delu pa boljše nagrade. Največ zanimanja in pričakovanja je za športno kolo — pa sreča se nasmehne le nemu.

Nepogrešljiv gost martinovanja je Edi 2000, ki razveseljuje celo dvorano s čarovnijami, triki in bruhanjem ognja.

Kolikor bolj se je prireditev bližala koncu, toliko bolj je bilo prijetno in veselo. Po dveh ponoči se je končalo in družčina se je z veselimi obrazi odpravljala k počitku.

### LINZ

● 22. novembra smo na zasedanju cerkvenega odbora sklenili, da bomo tudi letos naredili majhno *zbirko* za Slovenijo.

● Po želji pastoralnega urada za tujce smo izvolili *zastopnika za družinske zveze* (Familienverband) za škofijo Linz g. Zlatka Ribiča. Po želji škofije naj bi bil za to mesto izbran izkušen družinski oče mlajših otrok, ki je sposoben zastopati slovenske družine pri Cerkvi in državi v Avstriji. Za njegovega namestnika je bil izvoljen g. Jože Lesjak, oče treh majhnih otrok. Prepričani smo, da nas bosta oba odlično zastopala.

● Isto nedeljo smo v našem centru praznovali *rojstni dan* g. Zlatka Ribiča, njegovega sina Borisa, g. Hausederja in god Silke (Cecilije) Skala. Ob veseljem razpoloženju je najprej zaigral na harmoniko godovnjak Zlatko sam, nato pa mu je pomagal še g. Sadl. Ob tej priložnosti se moramo zahvaliti g. Zlatku, da rad prevzame vodstvo v našem centru, kadar je odsoten g. Zore. Skupaj z ženo sta nas zares velikodušno pogostila, za kar obema Bog plačaj!

● Tudi gospa Abraham je letos z nami *praznovala rojstni dan* v našem centru in nas obdarila s pecivom. Vse najboljše in lepa hvala!

● Seveda nas je tudi letos obiskal sv. Miklavž. Obdaril je 21 otrok. Otroci so ga bili zelo veseli, čeprav praznovanje ni minilo brez solza.

● 9. novembra je obhajala g. Felomena Kokl 70. *rojstni dan*. Gospa Kokl je skrbela več let za velikega dobrotnika naše skupnosti g. Jakoba Hrastlja, sedaj pa skrbi za njegov grob. Bog naj ji poplača to delo. Lepo se ji zahvaljujemo in ji želimo še mnogo lepih let!

G. Dušan Pleničar z župnikom, ko je prejel odlikovanje „Pro Ecclesia et Pontifice“.



● *Rojstni dan* je z nami obhajal g. Vladimir Jalšovec, ki rad prihaja k slovenski maši. Ker se je odločil praznovati na praznik sv. Miklavža, nas je v centru gostil. Lepa hvala.

## belgija

### CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

● Pa še nekaj novic s tega konca Belgije.

V krogu svoje družine je praznovala lanskega avgusta *80-letnico* življenja ga. Marija Milost iz Hautrage. Rodila se je 14. avgusta 1912 v Grgarju, Slovenija. Poročila se je z g. Rafaelom Pečenkom, rudarjem, in rodili so se jima trije otroci, ki jih je morala vzgojiti sama, saj ji je mož umrl, ko je bila še mlada. Sedaj ima devet vnučkov, ki ji delajo veliko veselje. Slavljenka ima v Sloveniji še sestro in sicer v Grgarju; ta je 3. avgusta dopolnila 91 let. Ga. Marija Pečenko je vsa leta, kar je v Belgiji, naročena na NAŠO LUC. Želimo

ji polno zdravja in zadovoljstva in ji iskreno čestitamo k visokemu jubileju. Bog vas živi!

● V soboto, 14. novembra 1992, je izseljenski duhovnik *krstil* v dekanijski cerkvi SS. Pière et Paul v Châtelet drugega otroka v družini Ragolitsch-Anckaert, kateremu so dali ime Jordan. Mladi družini čestitamo.

● Vsem rojakom in rojakinjam v zahodni Belgiji in drugod želim srečno novo leto Gospodovo 1993!

Kazimir Gaberc

### LIMBURG-LIÈGE

● *Miklavževanje* — Imeli smo lepo miklavževanje. Otroci so obljubili, da bodo pridni, da bodo nekaj časa in moči posvetili tudi slovenski šoli. Ni lahko. Poleg redne šole nekateri gojijo še muziko, balet, plavanje itd. Za slovenščino ostane le malo časa. Vendar je prav, če se zavedamo, da bo v novi Evropi poznanje jezikov nekaj silno važnega. Na slovenskem veleposlaništvu v Bruslju se je kot tajnica zaposlila v Belgiji rojena Benečanka, ki govori slovensko, francosko, flamsko, angleško in verjetno tudi italijansko. Čestitamo!

● *Gremo v novo leto* — Zaskrbljeno spremljamo življenje v Sloveniji, ki mukoma išče pot iz demokracije v demokracijo. Vse polno problemov! 45 let je komunizem posiljeval z enoumjem in je ljudi odvadil misliti s svojo glavo. Teh razmer še ni konec. Tisk, radio in televizija še vedno solijo pamet našim ljudem in mnogi jim naivno nasedajo.

Naše poslanstvo? Najprej moramo razumeti, kaj neko družbo dviga in ohranja. To so vrednote: materialne, socialne, kulturne in duhovne. Da, tudi duhovne vrednote. „Prevladajoča kultura je obolela za smrtonosno boleznijo: meja med dobrim in zlim ni več jasna in gotova; vrednota življenja in dostojanstvo osebe sta tako odvisna od samovolje posameznika.“ Usodno je, da ministri, ki prihajajo iz enoumja,



Ga. Marija Milost iz Hautrage, ob 80-letnici življenja.

ne vidijo te smrtonosne bolezni. Slovenija potrebuje bolj kot kdajkoli močnih osebnosti. Tudi v izseljenstvu.

Naj nam v letu 1993 nebo pomnoži število takih osebnosti!

● *Odšli so:*

— V Dilsenu je umrl g. Franc Es, upokojeni rudar. Bil je sin številne rudarske družine, ki je nekoč stanovala v Eisdenu. Rajni Franc je bil izredno priden delavec. Že štirinajstleten je šel v rudnik, da bi zaslužil za družino, ker je bil oče invalid. Poznali smo ga kot dobrodušnega, skromnega človeka, ki ni bil sposoben storiti nikomur kaj žalega. V Dilsenu si je zgradil lepo hišo, v kateri bi s svojo ženo, go. Justino Konajzler, mirno užival pokoj, ko bi ga ne mučila silikoza. Rajni Franci je bil z voljo do dela zvest božji sodelavec pri izpopolnjevanju stvarstva. Naj bo Bog njegova nagrada!

— V Winterslagu je dobro leto po smrti svojega moža Antona Pelikana (Pelhana) iz Ajdovščine umrla ga. Avgušlina Štefančič, roj. 1921 v Podkraju na Vipavskem. Bila je srečna mati treh otrok, ki so vsi poročeni. Zadnjo zemeljsko pot so ji pripravili Italijani z italijansko zastavo na čelu. Naj počiva v miru!

Ob krstu Thomas (Tomaža) Škrbinc v župni cerkvi v Spy.





# francija

## PARIZ

● *Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg slovenskega doma.*

● *Ponovitev nove maše* — Na prvo adventno nedeljo je letošnji novomašnik iz škofije Metz, Albert Krapež, ponovil med nami novo mašo. Novomašnik je sin slovenskih staršev Ivana in Magde Krapež, ki sta doma iz Vrhpolja pri Vipavi, živita pa v Famecku. Novomašnik je bil posvečen v duhovnika v Metz 28. junija. Sedaj je kaplan na francoski fari v Metz, obenem pa nadaljuje bogoslovne študije v Strasbourg. V pridigi nam je povedal, zakaj se je odločil za duhovniški poklic, ki v današnjih časih ni lahek, in kako misli, da bo kot duhovnik za ljudi največ naredil. Bila je lepa slovesnost, saj je z novomašnikom somaševalo kar šest duhovnikov (prelat Čretnik, Robert Petkovšek, dva misijonarja z Madagaskarja, Janez Puhana in Rok Gajšek, profesor Edi Kovač iz Ljubljane in diakon Pavle Novak). Slavje se je po maši nadaljevalo v dvorani, kjer so naše družine poskrbele za prigrizek, ob katerem je pogovor z novomašnikom in z znanci z Madagaskarja in iz Ljubljane še bolje rekel.

● *Miklavževanje* je v nedeljo, 6. decembra, privabilo dosti ali po letih ali po srcu mladih otrok.

● Na Sorbonni Université Paris III je v novembru *braniła doktorsko tezo* Kopitar in začetek evropske slavistike ga. Antonija Grobelnik-Bernard. Rojakinji k lepemu uspehu, teza je bila sprejeta s „très honorable“, iskreno čestitamo. Gospa je doma iz Sv. Lorenca na Pohorju, v Franciji živi od leta 1965 in je profesorica ruščine na liceju Henri IV, in Inalco v Clichyju pa vsak četrtek predava o Sloveniji.

● Društvo Slovencev v Parizu, ki je na občnem zboru 22. novembra izvolilo za predsednika g. Janeza Ložarja,

vabi na *silvestrovanje*. Ob osmih bo v cerkvi zahvalna maša, nato pa v dvorani pričakovanje novega leta.

## MORESTEL (Isère)

● V hiši sester frančiškank Brezmadežne je 18. novembra umrla sestra Vida in bila pokopana 21. novembra.

Sestra Vida Medved je bila rojena 3. marca 1900 v Cirkovcah na Dravskem polju, v dobri krščanski družini. Njeni starši so imeli petnajst otrok, štiri hčerke so vstopile v redovno življenje, (tri so šle k usmiljenkam, kjer še živi najmlajša, s. Amida v Gradcu, s. Vida pa se je odločila za sestre frančiškank Brezmadežne v Slovenski Bistrici). Po noviciatu je opravljala različne službe, največ časa pa je posvetila bolnikom.

Leta 1940 je prišla v Francijo. Tudi tukaj je bila njena služba pri bolnikih. Skrbela je za mlade fante najprej v Institutu Robin v Vienne, potem pa veliko let v Orphélines d'Auteuil na Meudonu pri Parizu. V tem zavodu so bili večinoma otroci brez staršev ali pa iz razbitih družin. S. Vida jih je imela vse rada in mnogo let skrbela za njihovo zdravje.

Leta so tekla naprej in s. Vidi so moči pešale, tako je prišla v pokoj v provin-

cialno hišo v Morestelu. Tukaj je še veliko šivala in izdelovala ročna dela in tako naredila s svojim dobrim srcem marsikomu veselje, posebno še duhovnikom, ki jim je marsikaj zašila ali popravila. Končno jo je bolezen popolnoma priklenila na posteljo, a vsaka sosestra ji je do zadnje ure z veseljem naredila vsako uslugo. Zadnji teden je bila nezavestna in je mirno zaspala 8. novembra v navzočnosti treh sosester. Pokopali smo jo na pokopališču v Morestelu. Njen prostor v naši hiši je prazen, upamo pa, da je dobila tistega, ki ji ga je pripravil Kristus.

S. E.

## PAS-DE-CALAIS in NORD

● Prehitro je minil december s čudovitimi prazniki. Sv. Barbara nas je zbrala okoli oltarja in pri bratski mizi. Hvaložni smo našim pevcem, ki že več kot pol stoletja pojejo Bogu v čast in v veselje slovenskim vernikom.

● *Miklavževanje* je privabilo veliko znanih in nezanih malčkov, ki so bili bogato obdarovani ob spremljavi kar treh harmonikarjev.

● Po *krstu* so postali božji otroci Šarlota Jaroš, Jeremija Moquet. Jordan Dominik Strappe in Marian Venpeuter.

Zakrament sv. zakona sta si podelila: Paskal Povšič in Marija Roza Capone.

Naj vse spremlja božje varstvo! Novoporočencema naše prisrčne čestitke!

## TUCQUEGNIEUX-MARINE

● 18. novembra 1992 smo v Tucquegnieux-Marine *pokopali* gospo Nežko Petkovšek. Pogreb je vodil g. Dejak. Gospa je umrla pri hčerki Lidiji, poročeni Selsek, blizu Pariza. Tja blizu Pariza se je nekako pred tremi leti preselila z možem in otroki. Prej je stanovala več let v Lyonu, kjer je imela pri sebi mamo in zanjo skrbela. Ta se je najboljše počutila pri njej, ki je zanjo skrbela z vso ljubeznivostjo in rahločutnostjo. Najbrž je bila prav ta njena skrb za mamo tiho, zaradi česar da se je zdravje Petkovšekove gospe večkrat

Sr. Vida s svojo sestro Lojzko.



zboljševalo in da je mogla bolna, kot je bila, toliko časa kljubovati smrti. Dočakala je dvainosemdeset let.

Veliko ljudi, Francozov in Slovencev iz Aumetza in Boulange, kjer je imela pokojna največ sorodnikov, je prišlo na pogreb. In še več bi jih prišlo, ko bi bili živi vsi tisti, s katerimi je pokojna delila trdoto življenja v Sloveniji na Štajerskem in potem v Franciji.

Pokojni Nežki naj da Gospod večno srečo v nebesih!



*V Slovenskem domu v Stuttgartu je 29. novembra lani dalo potrditi svojo volilno karto 350 rojakov.*

## nemčija

### STUTTGART-okolica

● *Mladina na pohodu* — 14. novembra lani, se je v Stuttgartu srečalo skoraj 80 slovenskih deklet in fantov v starosti od 16 do 23 let. Poleg mladih ljudi iz Stuttgarta so prišli naši mladinci iz Böblingena, Reutlingena, Ulma, Ingolstadta, Nürnberga, Frankfurta,

*Ta dekleta in fantje so na srečanju v Stuttgartu 14. novembra lani odkrivali svojo identiteto.*



Essna in Oberhausna in še iz nekaterih drugih krajev.

Namen srečanja je bilo iskanje identitete mladih Slovencev, ki živijo v Nemčiji. To so odkrivali ob predavanju dr. Marka Dvoržaka iz Ulma, ki je popeljal mlade poslušalce v zgodovino dežele pod Triglavom, od koder izvira njihov rod. Skupaj s predavateljem so mladi odkrivali, da nosijo v sebi tisočletno kulturo, tradicije, mentaliteto, značaj in jezik ljudi ob Soči, Savi in Dravi, Muri in Kolpi.

Navzoči mladi slovenski rojaki so odkrivali svojo identiteto tudi pri skupnem bogoslužju, kjer so slišali besede: „Razlikujemo dvojno identiteto, ki pa sta v kristjanu spojeni v enoto. Naravna identiteta nam je dana po starših, po narodu, po šoli, po vzgoji in okolju, v katerem živimo. Nadnaravna identite-

ta pa je božji dar po Jezusu Kristusu, ki nas uči, da smo vsi božji otroci, med seboj bratje in sestre, člani enega božjega kraljestva, poklicani za večno življenje. Tudi te resnice spadajo k vaši identiteti.“

Po razmišljanju in iskanju resnice o sebi so mladi udeleženci nadaljevali srečanje ob prijetnem kramljanju, pesmih in domačih vižah, dokler se niso ob prelomu noči poslovili od kraja lepega doživetja. Srečanje v Stuttgartu je organizirala naša mladina ob sodelovanju župnijskega središča.

● *Slovenija-Stuttgart živi* — „Čeri slovenskega razvoja“ je bil naslov predavanja dr. Marka Dvoržaka 15. novembra v Stuttgartu. Predavatelj je prišel med nas na povabilo društva Slovenija-Stuttgart. Okrog sto rojakov se je zbralo ob tej priložnosti v gostišče Friedenau, da prisluhne besedi znanega slovenskega kulturnika iz Ulma, ki sicer deluje kot pomočnik v tamkajšnjem slovenskem verskem središču.

Gospod Dvoržak je poslušalcem odkril čeri, ob katerih bi se lahko razbile težnje našega naroda. Te čeri je ugledal v raznih „izmihih“, ki so v tem stoletju povzročili že toliko gorja: pretiran nacionalizem, fašizem, komunizem, egoizem in delno celo klerikalizem, kolikor bi ga lahko porodila kaka politična stranka. „Vseh teh čeri se mora Slovenija skrbno izogibati, če naj gre naproti lepši prihodnosti,“ je zaključil govornik.

Po predavanju se je razvila živahna debata o trenutnem položaju v Sloveniji.

ji. Nekaj aktualnih vprašanj so poslusalci stavili tudi generalnemu konzulu iz Münchna, g. Andreju Grosselliju, ki je bil prvokrat med nami. Presenetilo ga je število navzočih in demokratično vzdušje na zborovanju.

● *Volitve po pošti* — Rojaki v deželi Baden-Württemberg smo z veliko zavzetostjo spremljali volilni boj v Sloveniji. Prilike, da tudi sami oddamo svoj glas za državnega predsednika, državni zbor in državni svet, nismo hoteli zamuditi, saj nam je bila dana, da volimo po pošti.

29. novembra je prišlo 350 rojakov v Slovenski dom v Stuttgartu, kjer je generalni konzul Graselli potrjeval volilne karte. Volitev se seveda niso udeležili le ti, saj jih je šlo večje število volit v Slovenijo teden pozneje. Zvedeli smo tudi, da je v Schwäbisch Gmündu konzul potrdil na isto nedeljo kakih 40 volilnih kart.

Z ozirom na delo volilne komisije v Ljubljani bi radi izrazili željo, da bi nas drugi hitreje in točneje obveščala o načinu volitev po pošti ter pravočasno dostavljala volilni material. Nekaj rojaka ga je dobilo sploh prepozno.

● *Solze v Stuttgartu* — V četrtek, 5. novembra, je v Stuttgartu umrl znani slovenski trgovec Jože Vipavec. Skozi več let je potrpežljivo prenašal bolezen na jetrih, dokler ni postala močnejša od zdravniške pomoči. Za slovo od tega sveta se je pokojni Jože lepo pripravil s zakramenti Cerkve. Bil je namreč globoko veren človek. Ob navzočnosti žene Ivanke je ob pogledu na križ mirno zaspal v Boschkrankenhausu. Rojaki in številni trgovski prijatelji smo se od njega poslovili z mašo zadušnico v cerkvi sv. Konrada. Pokojni Jože Vipavec je bil rojen 26. 1. 1930 v Šmartnem v Rožni dolini. V Nemčiji je živel in delal nad 30 let. Poklicno je dosegel velik uspeh, kar pa mu ni vzelo vere, da je Bog tisti, ki edini lahko človeka popolnoma osreči. Prav zato je tudi sam odprl srce za potrebe posameznikov in še posebej verskih skupnosti v Sloveniji. V spominu ga bomo ohranili kot dobrega Jožefa, kar smo dali napisati tudi na venec, ki ga je potem spremljal na pokopališče v Žalcu, kjer bo čakal snidenja z vsemi, ki so ga spoštovali in imeli radi. — V Stuttgartu

*Novomašniku Andreju Pozniču čestitajo rojaki v Stuttgartu, kjer je 18. oktobra lani ponovil svojo novo mašo.*



žaluje za njim žena Ivanka, sin Peter ter hčerki Irena in Majda in pa brat France, v domovini pa cela vrsta sorodnikov in znancev. Vsem žalostnim naše iskreno sožalje.

● *Prijatelj otrok* — Miklavž je tudi lani obiskal slovenske otroke na Württembergem. Z njim so se srečali v Stuttgartu, Böblingenu, Heilbronn in Schwäbisch Gmündu. Osrednji sprejem nebeškega gosta je bil seveda v Stuttgartu, kjer je Miklavž privabil v cerkev blizu 400 rojakov in v dvorani ni bilo praznega prostorčka. Tu so odigrali svojo vlogo tudi angeli in parkeljani. Prvi so vabili otroke v nebeški raj, drugi pa so jim kazali pot v pogubo. Seveda so se otroci odločali za angelško pot.

Posebno presenečenje je bilo miklavževanje v Hailbronn v soboto, 12. decembra. Slovenski trgovec iz vasi Rudno v Selški dolini, g. France Demšar, ki je igral vlogo Miklavža, je ob tej priliki iz družinskih prihrank poklonil za dobre namene dva čeka v skupni vrednosti 10.000,— DEM. Polovico vsote je dobila adventna akcija dnevnika Heilbronner Stimme pod naslovom „Menschen in Not — Ljudje v stiski“, polovico denarja pa je gospod Demšar poklonil Karitasu za begunske otroke iz Bosne, ki so našli zatočišče v Sloveniji. Seveda je bila s to človekoljubno potezo sporazumna tudi njegova žena Petra Demšar, ki je nemška rojakinja. Vso čast obema!

● *Konzularni dnevi v Stuttgartu:*

V prvem četrletju 1993 bo Generalni konzulat Republike Slovenije v Münchnu imel konzularne dneve v Stuttgartu po naslednjem razporedu:

*januar:* četrtek, 14. 1. in četrtek, 21. 1.; *februar:* četrtek, 11. 2. in četrtek, 25. 2.; *marec:* četrtek, 11. 3. in četrtek, 25. 3.

Konzularni dnevi bodo v prostorih Ljubljanske banke v Stuttgartu, Nadelstraße 18, 2. nadstropje, tel. 0711 / 23 32 57 vsak navedeni četrtek od 10. do 13. ure in od 14. do 17. ure.

● *Volitve v Stuttgartu — Ljudje sproščeni, kot le kaj!* Slovenski zdomci, kot tudi tisti, ki jim je bilo odvzeto državljanstvo po drugi svetovni vojni, si bodo nedeljo, 29. novembra 1992, zelo dobro zapomnili, še več, ta dan jim bo ostal v spominu, ko je mačeha domovina postala ponovno za vse svoje otroke spet domovina.

Niti močno jesensko deževje v Stuttgartu in njegovi okolici Slovencev ni moglo odvrniti, da ne bi prišli v Slovenski dom, kjer jih je ta dan pričakoval generalni konzul iz Münchna, g. Andrej Grasselli, ki je overjal volilnice. Velika slovenska zastava, ki se je ponosno vila na Slovenskem domu, je vsakemu volilcu dala čutiti velik ponos: „Danes se odloča in gre za res!“ Na mizi, kjer je sedel konzul, je stala slovenska tribarvnica z grbom,

poleg adventni venec s prvo gorečo svečo.

Kako lepo je bilo gledati, ko so prihajale cele družine. Prihajali so tudi starejši, ki niso v prejšnji državi nikoli volili. Tu mi vest ne da miru, da ne bi omenil g. Komotarja, ki je bil v Južni Ameriki, sedaj pa že vrsto let živi v Nemčiji s svojo družino in otroki in ki ima slovenski potni list. Bil je eden izmed prvih volilcev, kljub svojim 82 letom. Ko sem ga nagovoril in pozdravil, mi je s tresočim se glasom, ki ga ne poznam v navadnem pogovoru z njim, dejal: „Vidite, gospod Casar, dočakali smo, bilo je dolgo, vendar se je izplačalo. Vesel sem, da je tako!“ Dobil je odgovor: „Da, že v evangeliju piše, kdor bo trkal, se mu bo odprlo . . . “. G. Komotar je opravil svojo državljansko dolžnost kot veliko drugih Slovencev po svetu, vendar je bil pri njem ta dan le malo drugačen kot pri večini drugih; to so potrdile njegove oči, ki so bile veliko bolj vlažne, kot so navadno. Tudi njegova žena, ga. Ana Komotar, je žarela v neizmerni sreči ob doživetju tega dneva.

Za naše konzularne predstavnike pomenijo volitve po pošti dodatno delo. Tako je g. Grasselli overlovljal volilnice v Ulmu, Augsburgu in Ravensburgu, v nedeljo pa je iz Stuttgarta nadaljeval pot v Schwäbisch Gmünd, kjer so ga prav tako z veseljem pričakovali dobri in pridni Slovenci. V Stuttgartu so našteali več kot 350 volilnih upravičencev, ki so dali uradno potrditi svoje volilnice, bili pa so tudi taki, ki so z veseljem sporočili novico, da

bodo nedeljskega Miklavža praznovali doma v Sloveniji pri svojih družinah, in se volitev osebno udeležili.

Moje opazovanje pa ne bi bilo popolno, ko ne bi povedal še tega, kar so povedali ljudje predstavniku države: da so se srečali z drugačnim človekom, kot so bili do sedaj vajeni. „Kako je lepo, ko smo vsi tako po domače skupaj, da ni tistih mrkih obrazov, ki so nas z očmi prebadali in mrzlo ogovarjali in pošiljali sem in tja, seveda brez razlogov!“ Konzul je na to odgovoril samo: „Upajmo, da so tisti časi za nami!“

*Tone Casar*

## MÜNCHEN

● *Miklavževanje* je bilo kot vsako leto priscrčno domače. Pobožno v cerkvi, kjer nam je prepeval naš mladinski pevski zbor, prijetno sproščeno pa v dvorani na Blumenstraße. Tudi tukaj so bili v središču pozornosti naši mladinci. Pripravili so nam krajši prizor, nekoliko sodobneje navdahnjen.

Mladinci se pripravljajo, ali Miklavž resnično obdaruje otroke ali ne. Spor razreši sestra Ljubomira, ki jim razloži Miklavževo življenjsko zgodbo, a jim zaupa, da je lahko Miklavžev pomočnik vsakdo, ki dela dobro, kdor pomaga svojemu bližnjemu.

Nastopajoči so se odlično odrezali. Bratsko-sestrska nesoglasja, medsebojna zafrkljivost, pa zdrav dvom in resnično navdušenje za krščanske ideale, vse to so zaigrali tako pristno, nenarejeno, da so jih mladi in starejši gle-

dalci nagradili z dolgim ploskanjem. Zapomnili si bomo tudi, kako doživeto je Martina upodobila moderno redovnico sestro Ljubomiro.

Sledilo je obdarovanje otrok. Bilo jih je nekaj manj kot prejšnja leta. A Miklavževa beseda je bila kot vedno tehtna, preudarna in dobrohotno prijazna. Miklavževina pa je bila tako obilna kot že dolgo ne. Najlepše se zahvaljujemo vsem tihim in zvestim sodelavcem, ki so pripravili našim najmlajšim to čisto veselje.

● *V adventu* smo se skušali doživeto pripraviti za božič. Maše so bile lepo obiskane, vernikom smo ponudili tudi naše domače voščilnice, pa jaslice, oglje za kajenje, blagoslovljeno vodo, različne koledarje in verske knjige.

● *Slovensko društvo Lipa* je bilo ustanovljeno v Münchnu že julija na pobudo naših zavednih rojakov. Prvič so se zbrali v gostoljubni Vovkovi gostilni in sklenili, da bodo ustanovili društvo, ki bo gojilo slovensko prosveto in prirejalo zabavne prireditve.

Septembra so sprejeli pravila in izvolili predsedstvo. Za predsednika je bil izvoljen g. Lojze Grojzek.

Javnosti se je društvo predstavilo prvič 21. novembra, ko so priredili izredno uspelo *martinovanje*. Vsi člani so složno pomagali pri pripravah. Po-

*Veselo martinovanje je priredilo slovensko kulturno društvo Lipa iz Münchna.*





Miklavž v spremstvu angelov pridiga našim faranom.

● Skupina v *Wettru* je mladostno zagnana. Vse pohvale in občudovanja so vredne žene, ki vsakokrat pripravijo toliko dobrot, da se mize šibijo. Ta večer so bile še posebej polne Miklavževe dobrotelosti, od tega pa ima skupnost največ. Možje modrujejo za mizo in se šegavo muzajo na račun svojih vrlih ženk, obenem pa ne morejo skriti zadovoljstva in vsak zase uživa, ker je njegova tudi zraven. V tej skupnosti je veliko otrok, ki so korajžno nastopili — nagajivcu — parkeljnu v posmeh.

● *Essenska* skupnost je praznovala sv. Miklavža v prostorih društva Bled. Program sta spet vodila učitelj g. Branko Oman in diakon g. Stanko Čepak. Glavno težo pa so seveda nosili spet otroci sami, kakor se spodobi za pred Miklavžem. Za darila poskrbijo v društvu in že smo navajeni, da je tam vsak, ki se oglasi, lepo postrežen. Ob takih praznovanjih pa še posebej.

● Miklavž je imel pri nas veliko dela, saj je moral potem še isto popolndne v *Gütersloh*. Tam ga je pa spet pričakovala nenavadno velika skupina ljudi. In med njimi malčkov. Koliko je bilo tega drobiža poleg otrok, ki sodelujejo v slovenski dopolnilni in obenem v veroučni šoli! Te otroke je treba še posebej pohvaliti. Poleg obsežnega programa, ki so ga pripravili skupaj z učiteljico go. Majdo Hovestadt, so na vsak način želeli recitirati še kaj. Nji-

sebeno razveseljivo je bilo navdušeno sodelovanje mladih.

Skrbno pripravljena dvorana je bila polna že kmalu po 16. uri, tako da za mnoge ni bilo več prostora. Ob izdatno obloženih mizah nas je zabaval ansambel g. Lojzeta Landekerja. S posebno pozornostjo smo sledili prosvetnemu programu, ki so ga pripravili moški pevski zbor in naši najmlajši. Pozdravne govore so imeli župan Grünwalda, msgr. Zdešar in slovenski generalni konzul v Münchnu Graselli.

Ob pogovorih, žlahtni kapljici in plesu so se naši rojaki razvedrili in si zaželeli skorajšnjega snidenja. Naslednja prireditev bo pustovanje 6. februarja.

Društvo Lipa, ki želi ohraniti slovenstvo na krščansko-humanističnih temeljih, vabi vse Slovence in Slovenke iz Münchna in okolice, da se mu pridružijo. Informacije, pojasnila in prijavnice dobite pri predsedniku g. Grojzdku, Adalbert-Stifterstr. 2, 8022 Grünwald, tel.: 089 / 64 15 215.

## OBERHAUSEN

● V adventu smo imeli na naših mašnih srečanjih kar povsod lep obisk.

● Pritegnil je najbrž sv. Miklavž, ki nas je obiskoval na več krajih ob naših adventnih srečanjih. Letos je bilo povsod zares živahno. Sodelovali so prav požrtvovalno otroci z nastopi. Naučili

pa so se s pomočjo slovenskih učiteljev dopolnilnega pouka in v slovenski veroučni šoli.

● V *Moersu* se nas je po daljšem času po maši spet zbralo kar precej. Miklavž se je čudil. Tu je bil namreč zares obsežen kulturni program. Sodelovali so poleg mešanega zbora Slovenski cvet in moškega kvinteta Slovenski fantje tudi mladinci, ker v teh krajih ni več slovenske šole. Vendar so nekateri otroci vseeno nastopili. Naučile so jih doma mame. Večinoma je bil tam mali drobiž, ki se je veselil drobnarij v vrečkah. Miklavževanje šele pokaže, da bo najbrž treba odpreti šolo v Moersu, če bodo seveda to želeli starši.

„Sestra Ljubomira“ razlaga mladincem Miklavževo zgodbo.



hov nastop je bil najbrž najboljši od vseh v naših skupnostih, ker so ga tudi sami povezovali. Žal so bili odrasli poslušalci nekoliko preveč nepozorni. Tako prireditelj je treba poslušati. Za pogovor je še vedno dovolj časa potem.

● Naslednjo nedeljo pa je Miklavž moral še v *Krefeld*. Tu je tudi toliko otrok, da se krefeldskim Slovencem nikakor ni treba bati, da bi skupnost ostarela. Med njimi je precej birmancev, ki so to leto utrjevali v sebi zavest, da jih Jezus kliče, naj bodo njegovi dobri in požrtvovalni sodelavci povsod, v šoli in doma. Pa tudi v zvestobi slovenski skupnosti.

### FREILASSING

● Na prvo adventno nedeljo je župnija St. Rupert obhajala s somaševanjem *nedeljo tujih soobčanov*. Poleg domačega župnika in dekana g. Schweigerja so bili okoli oltarja zbrani še duhovniki poljskega, španskega in slovenskega občestva. Naš g. Počivavšek je dajal v krogu starejših duhovnikov videz pravega duhovniškega mladeniča.

Preveč bi bilo naštevati vsa lepa dožitja, ki so se prepletala skozi mašno bogoslužje in so dosegla vrhunec v molitvi očenaša, ki ga je vsak lahko molil v svojem jeziku. Pravi binkoštni dan!

Tukajšnje slovensko občestvo je ta dan gostilo tudi duhovno pobrateno močno slovensko skupino iz Linza, ki



*Martinovanje v Berlinu.*

nam je bila velika opora pri petju in oblikovanju mašnega slavja. Prav posebno še v zaključni pesmi Marija, skoz' življenje, ki je v tej cerkvi po blagoslovu mogočno vzklopela.

Skupno in prijateljsko doživeto praznovanje po maši in pozneje še v naši gostilni, ob slovenski besedi, harmoniki in pesmi, je v vseh zapustilo nepozabne sledove. Zato Linčanom, župljanom in vsem drugim: *Bog povrni za tako čudovit advent!*

### BERLIN

● Zares smo bila pisana družba, ko smo v slovenski župniji praznovali *martinovanje*. Čeprav je bilo več predstavnikov različnih narodov na enem mestu, nas to ni oviralo, da ne bi bili veseli, razpoloženi in dobre volje. Tudi to je dokaz, da glasba ne pozna meja, tudi to je dokaz, da ljudje različnih na-

rodov lahko živimo skupaj in se srečujemo, pogovarjamo in se veselimo.

Nekaj tega veselega in osrečujočega so nam v Berlin prinesli člani ansambla OBZORJE iz Železnikov pri Škofji Loki, ki so že drugo leto, na ta isti praznik, izvajali tone iz instrumentov. Pesem En hribček bom kupil nas je, vse obiskovalce, mlade in stare, povezala v eno, in to do zadnje kitice, ki je izzvenela v vsej svoji lepoti kot prošnja človeka, ki v molitvi dviga roke k Bogu: „Prelepo rumeno kot čisto zlato; le pijmo pošteno to žlahtno blago!“

V Sloveniji je ob Martinovem posebno veselo v vinskih krajih in to od Prekmurja do Goriških brd. Zakaj? Ker se o Martinovem novi mošt spremeni v novo vino. Za nas Slovence v Berlinu so sicer slovenske kleti in vinogradi bili tokrat daleč, morda celo predaleč. Toda kljub oddaljenosti smo imeli delček Slovenije tudi v Berlinu, tudi na martinovanju. Strežniki so nam namreč vso noč nosili domače slovensko vino iz sodov, iz kleti, ki je bila za plesiščem drugo najbolj priljubljeno mesto zbiranja. Ko pa še k dobremu vinu dodamo dobro večerjo in prijetno glasbo, potem je krog zadovoljstva že zaključen.

Na koncu naj velja za vse: „Prijat' lje bom vabil, še sam ga bom pil.“ Zares, človek s človekom, z roko v roki, to je prihodnost človeka in človeštva.

● 29. novembra je bil gost slovenske župnije dr. Janko Prunk, minister za Slovence po svetu in narodnosti v Republiki Sloveniji. Po pozdravu

*Dr. Janko Prunk med Slovenci v Berlinu.*



mešanega zбора, okteta in ansambla Druga generacija nam je dr. Prunk opisal gospodarski in politični položaj v Sloveniji. Hkrati nam je razložil, kako bo deloval slovenski parlament po volitvah 6. decembra in kakšna bo funkcija državnega sveta in državnega zbornice. Kot dober poznavalec zgodovine pa nam je na kratko predstavil težave in možne rešitve državne meje med Slovenijo in Hrvaško.

Prav gotovo pa bo dr. Prunk imel marsikaj povedati svojim kolegom v slovenski vladi, predvsem to, da bi morali biti vsi, od ministrov v vladi do zadnje tajnice na občini, bolj učinkoviti in konkretni. V prihodnosti se namreč ne bo smelo dogajati, da bodo kakšnega palčka, ki se želi vrniti v domovino in si zato ureja potrebno dokumentacijo, pošiljali od Poncija do Pilata. Tako bo moral zdomec, ki bo želel odpreti podjetje, dobiti odgovor v za to določeni pisarni.

Zadnji poziv tistih, ki so se srečali z dr. Prunkom pa je bil: „Ljudem po občinah in v slovenski vladi bo moralo postati jasno, da so oni v službi ljudi-državljanov, in ne nasprotno“. Vsi upamo, verjetno tudi državljani v domovini, da bo do te kvalitativne spremembe mišljenja in konkretnega uresničevanja pri državnih uslužbenih tudi prišlo.

## nizozemska

● V začetku oktobra so Barbara, Zvon in Folklorne pripravili običajno martinovanje. Prosto zabavo je vodil orkester Nagelj iz Kamnika. Imeli smo lep obisk, čeprav je bil včasih še lepši.

● Prvo nedeljo v decembru nas je obiskal sv. Miklavž po naročilu Sv. Barbare. Tudi miklavževanje je pokazalo, da je naša skupnost zdrava. Ima čut za skupne nastope. Vsi starši z majhnimi otroki so bili navzoči. Razpoloženje je bilo odlično. Otroci so peli, deklamirali in plesali. Vsa družba je doživela

prijetno popoldne. Iskrena hvala vsem, ki se žrtvujejo za našo mladino!

● Rudarjev ni več, vendar Sv. Barbara na tem področju še vedno lepo deluje v povezavi s slovenskim duhovnikom. Pripravi božič in veliko noč, materinski dan, miklavževanje v decembru, Škrjančkovo nedeljo v januarju, šmarnice v maju. Pred božičem obišče in obdaruje bolnike in onemogle. Veliko prispeva k temu, da veljamo Slovenci pri tujcih za gosposki narod. Iskrena zahvala in priznanje vsem sodelavcem.

● Kaj pa Sv. Barbara v sosednji državi?!

● Uglednega delovanja Zvona in Folklorne ne omenjamo posebej, saj so njuni nastopi bolj vidni in bolj poznani.

## švedska

● Stockholm — Še pred leti si imel občutek, da leži Stockholm nekje ob strani. Bil je kvečjemu izhodišče za Helsinki in za redko naseljena prostranstva severne Švedske. Za vse

drugo si se moral napotiti proti zahodu. Göteborg je zaradi svoje lege med tremi skandinavskimi prestolnicami veliko bolj v središču. Odkar je vzhod odprl svoje meje in se je Baltik začel osamosvajati, je drugače. Odpirajo se nove prometne povezave. Poštna reklama za minuli božič je razglašala, da lahko pošljete paket v baltiške države za isto ceno kakor znotraj Švedske in v nordijske države. Tudi to je eden izmed kazalcev, da postaja Stockholm vedno bolj središče gospodarskega in kulturnega prostora, ki se širi proti vzhodu. Našim rojakom, ki živijo v njegovem zaledju, je to uveljavljanje Stockholma vsaj majhno zadoščenje za tistih sedem ur vožnje, ki jih čaka vedno, ko stopijo ob vrnitvi iz domovine v Helsingborgu na švedska tla. Še bolj imenitno se jim zdi, da odslej živijo v enem izmed prestolnic s slovenskim veleposlaništvom. Ko smo se za praznik Kristusa Kralja, 22. novembra, zbrali pri maši v kripti stolnice, smo imeli priložnost med seboj pozdraviti prvega veleposlanika Republike Slovenije na Švedskem, g. Iva Vajgla. Po maši smo se zbrali v župnijski dvorani ob kavi in se lahko z njim o marsičem

Spomin na poletne dni — po maši v Stockholmu junija lani.





Ob letošnjem miklavževanju v Göteborgu.

govorili. Zvedeli smo, da bo naše veleposlaništvo v Stockholmu pokrivalo osem držav, pet nordijskih in tri baltiške, in s tem postalo pomembno predstavniško središče naše države za sever Evrope. Ko so švedski politiki zvedeli, kako obsežno področje pokriva, so rekli, da je to kar zunanje ministrstvo in ne ambasada. Veleposlaništvo je zraven cerkve sv. Klare na Klarabergsgatan 33, v ulici, ki povezuje glavno železniško postajo z obeliskom sredi mesta.

Pri tem srečanju smo se spomnili več petnajstletnic. Pred petnajstimi leti je izseljenski duhovnik Jože Drolc prišel na Švedsko in v Stockholmu prvič maševal. Posebej so se tega spomnili Štefanovičevi, saj je njihova Renata ravno takrat praznovala svojo 15-letnico rojstva, njenim staršem Jožetu in Ani pa je poteklo dobrih petnajst let, kar sta si obljubila zvestobo. O božiču bo Renata praznovala še petnajstletnico krsta. Tega se tudi duhovniku Jožetu ni težko zapomniti, saj je bila prva, ki jo je krstil po prihodu na Švedsko.

● **Göteborg** — Miklavž ni pozabil na slovenske otroke na Švedskem. Obiskal jih je v Köpingu in drugod. V Göteborgu je bil 5. decembra, na večer pred svojim godom. Tudi letos je miklavževanje pripravila mladina, pomagali pa so jim slovenski veroukarji. S kratkim skečem so pritegnili pozornost najmanjših, da so bolj napeto prisluhniti babici, ki je otrokom razložila, kdo je sv. Miklavž. Pozneje so lahko sami ugotovili, da je to mož velike postave in čvrste besede, ki ga zelo zanima, če otroci znajo lepo slo-

vensko govoriti in tudi kaj zapeti. Videti je, da je vaje lepega petja in prijetne glasbe, saj sta ga spremljala krepka in postavna angela Slavko in Danijel. Prvi je skrbel za pakete, drugi pa je na kitaro igral nebeske melodije. Trideset daril je razdelil med otroke in še nekaj med nastopajoče. Gospe Mariji Kolar pa je podaril šopek za rojstni dan, ki je ob tem dodala: „Vidite, pred 47 leti me je Miklavž prinesel.“ Čestitamo, Mariji in tudi Miklavžu.

## švica

● **Martinovanje** — O sv. Martinu je, kot vemo, sad trte in dela človeških rok že toliko zrel, da ga smemo imenovati vino. Ljudje to seveda radi po svoje proslavijo — bodisi da Slovenč Slovenca vabi (iz Slomškove pesmi) v zidnico ali v klet, bodisi z različnimi veselnicami, *martinovanje* imenovanimi, na vrsto pa pride še kaj domiselnega.

Tako smo naredili, že osemnajstič tudi v Solothurnu, kjer je duša martinovanjskih poslov naš rojak — kletarski strokovnjak Brumčev Martin, bivajoč z družino in zaposlen v Liestalu. Tamkajšnja kletarna, ki ima svoj današnji izgled in zmogljivost v obilni meri po njegovi zaslugi, ima tudi nekaj vinograda. Da bi bila priprava na martinovanje čimbolj izpolnjena, je Martin povabil nekaj prijateljev najprej na trgatve.

Prišel je 14. november, sobota. Dvorana v gostišču St. Urs v Biberistu pri Solothurnu je bila pripravljena za sprejem gostov, ki so jo že predčasno napolnili do zadnje možnosti. Za začetek martinovanjskega večera se je ob 20.15 na odru zavrtila folklorna skupina Encijan iz Oltne. Zatem je nastopil kvintet Kranjci iz Oltne, komorni zbor Slovenija in dekliški trio, oba iz Züricha, vmes pa nas je razvedrila še štirčlanska igralna skupina s skečem Pomota. Ob koncu tega uvodnega kulturno-zabavnega programa, ki ga je kot po navadi vodil naš Milan, je zadonel slovenska državna himna. Če bi slovenska zastava na sprednji steni ne bila pritrjena, bi najbrž vsaj malce za nihala.

Slednjič se je oglasil ansambel Fantje izpod Rogle, ki je z živahno glasbo in petjem malodane do zgodnjega jutra podžigal pete in nam upodabljal obrise naše domovine. Obiskovalce je zaposlovalo tudi kupovanje srečk in jemanje zadetkov ter zaradi deloma premajhne kuhinjske zmogljivosti nekoliko počasna postrežba z večerjo.

Zadovoljni nad jesensko prireditvijo, ko sveti Martin naredi iz mošta vin', smo se poslovili z veseljem „Na svidenje prihodnje leto!“

● **Miklavževanje** — Kakor sv. Martin prinaša veselje (no, včasih tudi skrb), tako sv. Miklavž kot eden najbolj priljubljenih svetnikov prinaša poleg veselja, namenjenega zlasti otrokom, tudi neko določeno resnost. Če hočemo namreč vsaj malo posnemati Miklavževo dobroto (ne samo na njegov dan) in zaradi začetnega adventnega časa, ki pomeni pripravo na božične praznike, pač ne moremo mimo nje in brez nje, resnosti.

Miklavževanje smo imeli v Oltnu v soboto, 5. decembra, začenši z mašo ob 17. uri. Iz praktičnih razlogov smo se zatem najprej okrepcali. Dvorana bi bila lahko sprejela še nekaj gostov, a kaj se hoče, ko je pa bil že pri Jezusu znan pojav, da ne pridejo na svatbo vedno vsi povabljeni.

Po okrepcilu je prevzel glavno vlogo Miklavž. Otroci so radostno in zadovoljno, nekateri kajpak tudi malo s strahom, sprejemali darila iz njegovih rok.



# prezračevanje

## DO KDAJ ŠE „TOVARIŠI“ IN „TOVARIŠICE“?

Povojno komunistično enoumje (ali brezumje) nas je med drugim posililo s tistimi obrabljenimi, po sovjetskem vzoru prevzetimi „tovariši“ in „tovarišicami“, ko si moral naslavljati celo svojega sovražnika s „tovarišem“. Vendar je pri tem še posebno nerazumljivo, prav bedasto, da je postal pojem „tovariš, tovarišica“ domala istoznačnica za učitelja in učiteljico.

Skratka, **vsesplošno poneumljanje**, ki je značilnost boljševizma, težnja po razvrednotenju razuma, ki je totalitarnim režimom največji trn v peti. Kako bi sicer nekdanji kravji ali kozji pastirji, kurji tatovi ipd. lahko postali po partizanščini generali, ministri, direktorji, ki so sicer s svojo partijsko inteligenco (= rdečimi izkaznicami) v nekaj mesecih nadomestili večino manjkajočih razredov osnovne šole in vso gimnazijo z maturo?

Ne bi želel tukaj razpravljati o uničenem ugledu naših učiteljev, o neznanju učencev, o izprijeni morali univerzitetnih profesorjev itd., kar vse nam je zapustil komunizem. Gre predvsem za to, kam nas je to privedlo. Poglejmo le nedavno barbarsko uničevanje nenadomestljive umetnine, starega Robbovega vodnjaka v Ljubljani, nenehne van-

pri tem pa še kaj zapeli ali povedali. Da bi bilo veselje večje, je Miklavž obdaroval tudi nekaj odraslih.

Večer se je nato nadaljeval ob pogovoru, petju in glasbi. Za slovo smo opolnoči še voščili in zaželeli vse najboljše za rojstni dan Alenki, ki jo je pred nekaj desetletji prinesel Miklavž njenim staršem.

Odšli smo domov v nadaljnje srečevanje z adventom in z mislijo na božič, pa obenem hvaležni vsem, ki so nam pripravili ta lep Miklavžev večer.

dalizme v parku Tivoli (razbite svetilke idr.), huligansko uničevanje spomenikov in zidov z nesmiselnimi čečkarijami itd.! **Klavrna dediščina komunistične vzgoje!**

Zato pa, do kdaj še odvrtni spomini nanjo, do kdaj še „tovariši“ in „tovarišice“?

*Branko Ozvald, dipl. inž., univ. prof. v p. — SLOVENEK, Ljubljana, 21. 10. 92.*

## ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU SKD

*Spoštovani gospod predsednik  
Lojze Peterle!*

Čeprav naše mnenje nima posebne teže, vam vseeno dajemo v premislek in v navet:

**Naslednje obdobje bo za Slovenijo izredno težko.** Plačati bomo morali komunistične dolgove za 40 let nazaj. To ne bo samo javni dolg za banke in naše neperspektivne realsocialistične gospodarske mastodonte, ampak tudi dolgovi nekdanje Jugoslavije. Vsi bomo morali plačevati „inflacijske kredite“, s katerimi so naši ljudje dokaj lahko zidali hiše in imajo zato danes domotožje za starim režimom (analizirajte volilne rezultate po nekaterih naših krščanskih farah!). Torej, naj ga imajo! Gotovo dobro veste, da bo brezposelnost še naprej občutno naraščala, da se bodo nižale pokojnine, da bo

ob nesposobnih direktorjih, ki skrbje le zase (saj so nam pokradli že pol premoženja!), zastoj gospodarstva še dolgo trajal itd. Za božjo voljo, ne jemljite tega bremena nase, saj za vse to niste vi krivi!

**Vas bi danes levica potrebovala le za to, da bi ji odpirali vrata v Evropo in v svet.** Notranjega vpliva boste imeli silno malo. Požrešnost teh ljudi pa je neskončna. Poglejte dobro, kdo so izvoljeni člani LDS, s katero se nameravate vezati. Saj to je vendar elitni podmladek „nekdanje“ Partije! Ne zapravite velikega ugleda, ki ga še imate! Močna opozicija bo veljala več kot drobtinice, ki jih boste dobili v vladi. In prav je, da Slovence dokončno stremimo.

*Za IO Nove slovenske zaveze  
dr. Tine Velikonja*

*prof. Justin Stanovnik*

*prof. Pavel Kogej*

*Franc Hočevar, dipl. inž.*

*Stane Štrbenk, dipl. jus.*

*SLOVENEK, Ljubljana, 22. 12. 92*

## NOV JE BILA REVOLUCIJA

*Na rob članku g. Ivana Dolničarja*  
Moti me neprestano poudarjanje g. Ivana Dolničarja, da je NOV samo osvobodilna vojna.

Mislim, da g. Metod Mikuž ni lagal, ko nam je študentom zgodovine na FF Univerze v Ljubljani predaval, da **se je KP že prej, pred začetkom vojne, odločila, da bo med vojno izvedla revolucijo.**

Vedno je poudarjal, da je NOV revolucija in osvobodilna vojna.

*(dalje na strani 34)*

**Kot vsako leto bodo tudi letošnji diakoni, ki bodo konec junija 93 posvečeni v duhovnike, poromali v Sveto deželo in sicer v februarju. Za to pa morajo zbrati 15.000 nemških mark. Prek NAŠE LUČI se obračajo na rojake v tujini za denarno pomoč, za katero se že vnaprej najlepše zahvaljujejo.**

**Denar je treba nakazati na naslov:**

**DIAKONI  
BOGOSLOVNO SEMENIŠČE  
Dolničarjeva 4, 61000 Ljubljana**

## kaj ko bi se malo vadili v slovenščini



### ● NEODVISNE VPRAŠALNE STAVKE SPREMENI V ODVISNE.

*Primer: Šofer je vprašal fantka: „Kje je bencinska črpalka?“*

*Šofer je vprašal fantka, kje je bencinska črpalka.*

- Ženica me je vprašala: „Kako se pride v sredo mesta?“
- Vprašal sem soseda: „Kaj ste počeli včeraj?“
- Sosed me je vprašal: „Ali si sinoči gledal televizijsko nanizanko?“
- Zdravnik se je zanimal: „Kakšne težave imate?“
- Oče me je vprašal: „Ali si dobil mojo pošto?“

### ● POPRAVI NAPAKE.

- K konju, k glavi, harmonikaš, to je njena hčer, vidim njeno hči, hidravliččen, hidravljika, higijena, higijenski, hitim kositi — hitim kosit,

Hitlerjanec, hockey, Homerov, pasti komu v hrbet, hrptišče, hrptenica, bolezen mu je ohromela roke, keber, hvalospev.

### ● NEODVISNE VELELNE STAVKE SPREMENI V ODVISNE ŽELELNE.

- Ded je ukazal vnuku: „Tomaž, pojdi v mojo sobo po pipo!“
- Potnica je prosila sopotnika: „Zaprte, prosim, okno.“
- Teta mi je rekla: „Govori malo tiše!“
- Blaž mi je telefoniral: „Preberi si današnji uvodnik v Slovencu.“
- Minca mi je pisala: „Oglasi se že kaj!“

### ● GLAGOL „REČI“ ZAMENJAJ S PRIMERNO SOPOMENKO.

- Alenka je vznemirjeno rekla: „Kaj praviš?“

- „Nehaj žel!“ je nejevoljno rekel Primož Matjažu.
- „Oho!“ je rekel sprevodnik.
- „Na svetu je pač tako,“ je rekel možiček. „Dobrota je sirota.“
- „Le počakaj, ti mrha,“ je rekla Iva lvu, „jaz ti bom dala piti kropal!“

### ● PREME GOVORE SPREMENI V ODVISNE.

- „Ali me imaš še kaj rad?“, je vprašala Betka Jana.
- „Če pride Rok, naj malo počaka!“ je naročil Aleš delavcu.
- „Brž mi kaj pogrej!“ je prosil Ciril ženo.
- „Če bo snežilo, se ne peljem na Bled,“ je telefoniral Dušan Evi.
- Lovro je pisal Mihju: „Če ti do nedejlje ne sporočim, ne pridem.“

## Igo Gruden spomin na staro mater

(odlomek)

O Sveti Križ v okolici tržaški,  
v njem hiša stare matere ponosna:  
po bregu pnejo se zidovi vaški,  
na vrhu se odprejo hribi kraški,  
mornarjem vidni skozi jutra rosna.

Zdaj mrtva je Terezija Košuta,  
a jaz jo gledam sklonjeno nad skrinjo:  
pred praznikom zvečer nad njo zasnuta,  
a komaj mine noč napol prečuta,  
šumenje svile spremlja nje stopinjo.

V procesiji z molitvami in petjem  
brez diha je Terezija Košuta:  
za sliko gre z Brezmadežnim spočetjem,  
vsa vas posuta z žajbljem je in cvetjem,  
na prsih v križ je speta njena ruta.

Ko pa sedeli v noč pri medli luči  
hčeré in zetje so o svetem Petru,  
hitela v klet je polnit prazni buči,  
pred njo sem jaz s svetilko šel in ključi,  
ves svet se zdel mi je kot drevje v vetru.

## ● ZAIMKE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE.

- Kupi vstopnico še za (onidve).
- Tudi (oni) že dolgo poznam.
- Moja mati je dolgo časa delala pri (oni).
- Odkar je umrla mama, ni pri (mi) nič več prijetno.
- Potem (midva) je Marijan spremljal na postajo.

## ● PONAVLJAJOČE SE SAMOSTALNIKE ZAMENJAJ Z ZAIMKI.

- Miha mi je pisal. Z Mihom sva velika prijatelja.
- Napisal sem članek za Družino. Z Družino sodelujem že peto leto.

## REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● **PRAVILNI IZRAZ:** Voz stoji na poti. Bil mu je napoti, pa ga je brcnil proč. — Kolo je kupil zelo poceni. Kolo je kupil po ceni, napisani na ceniku. — Trudil se je zama. Vrata mu je izdelal zastoj. — Zana prej bo drugače. Ta račun ni za nazaj, ampak za naprej. — Zares je pridna. Ne smeš jemati vsega za res.

● **PRAVILNI IZRAZ:** Čim bolj raste, tem bolj se debeli. Skušali so kanalizacijo čimbolj zboljšati. Čim dlje je študiral, tem manj je znal. Čim prej prideš, tem boljše bo. Vrni se čimprej!

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Gangsterski, gangsterstvo; to ga ni nič ganilo, pretreslo, prizadelo; ginjenost, garjav, teptati moralo, genij, genialnost, genijalen, gibanje, gibalen, glasba, odločba se glasi, globlji, globočji, globokejši, najgloblji, daleč v gozdu; trda, gosta tema; sredi trde zime, trdno prepričan, trdno spanje, oglušel je na obe ušesi, ropot je glušil ušesa; gneča, vrvež, prerivanje; gnesti se, tretji se, prerivati se, tlačiti se; golida, korec, keblca, molznjak; golša, pridi brž gor!; Andrej je gori v sobi, z goslimi, gospodar, gospodarica; gosposki, imeniten; gospostvo, gosposček, pripravljen sem za na pot, neke ovire, ne! kateri ljudje, do neke mere; končal sem delo, naredil sem; gotovost, trdnost, zanesljivost, prepričanost; go-

- Mehanik mi je dal neko mazilo. Z mazilom sem namazal spojke in motor je spet mirno tek.
- Jurčka je treba odrezati ali odviti. Če jurčka izpulimo, poškodujemo podgobje.
- Ljudje mislijo, da kaktusi cvetijo le sem in tja. Če zanje prav skrbimo, cvetijo vsako leto.

## ● ZAIMKE V OKLEPAJIH POSTAVI V USTREZNE SKLONE.

- O (jaz) je imel Martin povedati toliko slabega.
- Ali greš z (jaz) v kino?
- Majda hiti k (ona).
- Kaj si bil spet pri (on)?
- Janez (on) rad daje nasvete.

veji zrezek, govoriti; o tem je bil govor, so govorili, se je govorilo; govorjenje; prejšnji govornik, govornik pred menoj; gozd, brez graje, gristi.

● **PREMI GOVOR V ODVISNEGA:** Gospodinja je zagodrnjala, da je kruh. Učiteljica je otrokom zaploskala in rekla, da bodo danes zapeli pesem Na planincih sončece sije. Matevžek je smrkavcem zapretel, da naj le počakajo. Naj le zmerja, je kričala Terezka. Nekdo je vzkliknil, da je pobič tako majhen, pa že pase.

## ● PRESTAVLJENI SPREMNI

**STAVKI:** „Ne joči, lva,“ je tolažila teta. „To se bo že uredilo. Teta je tolažila: „Ne joči, lva. To se bo že uredilo.“ — „Mama,“ je spraševala Majda, „ali je še daleč do vrha?“ „Mama, ali je še daleč do vrha?“ je spraševala Majda. — „Malka,“ me je vprašal Tadej, „zakaj pa sneži?“ „Malka, zakaj pa sneži?“ me je vprašal Tadej. — „O, posekano deblo!“ se je oddahnil Blaž. „Kar sem bova sedla.“ „O, posekano deblo! Kar sem bova sedla,“ se je oddahnil Blaž. — „Zgini!“ je zakričala Tilčka. „Poberi se od tod!“ „Zgini! Poberi se od tod!“ je zakričala Tilčka.

● **PREMI GOVOR V ODVISNEGA:** Vruk je odgovoril, da gre spat. Stric je dejal, da bo danes še snežilo. Teta je rekla, da bo fotografije pokazala jutri. Aleš je obljubil mami, da bo odslej res priden. Miha je telefoniral, da pride jutri.

## izražajmo se lepo

Oči so bile potopljene v blazinice tolišče. — Mačka neslišno stopa po blazincah.

o

Njihovi blazirani obrazi. (= Naveličani.) — Poslušala je njegovo blazirano govorjenje. (= Dolgočasno.) — To je meščanski blaziranec.

o

Njegova popolna brezcutnost se je mahoma sprevgla v blazenje. — Odnegli so truplo ob joku in blazenju žensk. — Njena duša je blaznela od bolečine. — Še vedno blazni za tisto leptico. (= Je zaljubljen vanjo.) — Planil je kot blaznež. — Ta je zrel za blaznico. — Pri nas je prava blaznica. — Saj to, kar počneš, je blaznost.

o

Bila je vsa blažena. — Čez obraz se mu je razlil blažen nasme. — Okoli nas je bil blažen mir. — Blažene, ve mamine roke! — Upamo, da bo škof Slomšek kmalu pršet med blažene. — Obšla ga je neskončna blaženost. — Kar žarela je od blaženosti. — Moj brat je gotovo že dosegel večno blaženost.

o

Ta zdravila so blažev žegen. (= Neučinkovito. Blagoslov sv. Blaža so osmešili novodobni pagani.)

o

Učinek zdravila je res blažilen. — Novo okolje je nanj vplivalo blažilno. — Sprehod po gozdu je za živce pravo blažilo. — Čas blaži bolečine. — Veter blaži vročino. — Ljubzen blaži človeka. (= Ga dela plemenitega.)

## prezračevanje

(nadaljevanje z 31. strani)

Jasno je povedal, da **so organizatorji NOV računali na kontrarevolucijo**. Zato so posameznike tudi likvidirali, in sicer tiste, za katere so mislili, da se bodo revoluciji uprli.

Glede na preganjanje vernikov in duhovnikov g. Ivan Dolničar navaja kot zgled duhovnike na Primorskem in Koroškem. Vprašujem g. Dolničarja, **zakaj so po vojni tako preganjali in zapirali duhovnike na Primorskem**. (Preberite si knjigo Jože Kragelj: Moje celice). Za **duhovnike na Štajerskem** pa bi vas vprašala, **zakaj so komunisti duhovnike, ki so se vrnili iz pregnanstva, kamor so jih pregnali Nemci, začeli kmalu zapirati**. Lahko vam naštejemo celo vrsto imen duhovnikov mariborske škofije in navedem tudi ime g. župnika iz moje rojstne fare. Nikoli več mu niso dovolili, da bi se vrnil tja, pa je bil vedno pošten in pokončen mož. Danes je natisnjen že cel niz teh spominov, ki jih beremo, vi pa še kar naprej vrtite lajno od takrat, ko so drugače misleči morali molčati.

Strinjam se z vami, da je bilo v NOV veliko vernih, vendar je bila večina teh prepričana, da se bojuje samo za osvoboditev domovine, **komunisti pa so jih izrabili** za svojo revolucijo. Zato za pobijanja med vojno in po vojni niso krivi vsi partizani, ampak samo komunisti med njimi, ki so si nasilno prisvojili vodstvo NOV.

Jožica Ahaj

SLOVENEK, Ljubljana, 22. 12. 92

### SANJAL SEM, DA SEM PREDSEDNIK KUČAN

(Seveda je ta prispevek ironija!)

Po končanih volitvah čutim dolžnost,

**KATOLIŠKO SODIŠČE  
SLOVENCEV PO SVETU  
SLO 61000 Ljubljana, Poljanska 2  
tel. (061) 454 246, 132 075  
faks 446 135**

da **se vam zahvalim**, spoštovani volilci. Posebno bi se rad zahvalil vam, **dragi katoličani** na Slovenskem.

— Najprej bi rad izrekel zahvalo **našim škofom**, ki so svojim duhovnikom in vernikom dali zares korektna navodila za volitve.

— Veselim se predvsem dejstva, da se Cerkev bolj boji klerikalizma znotraj same sebe kakor pa mi vsi okoli in zunaj nje.

— Hvaležen sem najprej vam, spoštovane **stare matere in spoštovani očetje**. Nema lokrat se samo po vas živi in se prenaša na mlajše rodove krščanski etos. Prav vaši redni obiski nedeljskih maš in obrabljeni „molki“ med vašimi prsti so največji dokaz, da jemljete krščanstvo popolnoma zares. In vendar ste svoj glas zaupali meni. Hvala vam.

— Hvaležen sem vam, **katoličani z visoko, višjo in srednjo izobrazbo**. Med svojim študijem ste se udeleževali verskih srečanj, hodili na duhovne vaje in romanja, bili člani cerkvenih pevskih zborov in župnijskih svetov ter ključarji. Ti vaši glasovi mi pomenijo še posebno veliko. Zares, hvala vam.

— Zahvalil bi se rad vam, spošto-

vani **upokojenci**. Koliko vas je! Še naprej bom mislil na vas. Hvala vam za zaupanje.

— Dragi **kmet** z zgarano roko, od lendavskih ravnin do bohinjskih planin! Na miklavževo si pozabil na vse tegobe kmečkega človeka in življenje po drugi svetovni vojni. Hvala ti za tvoj glas.

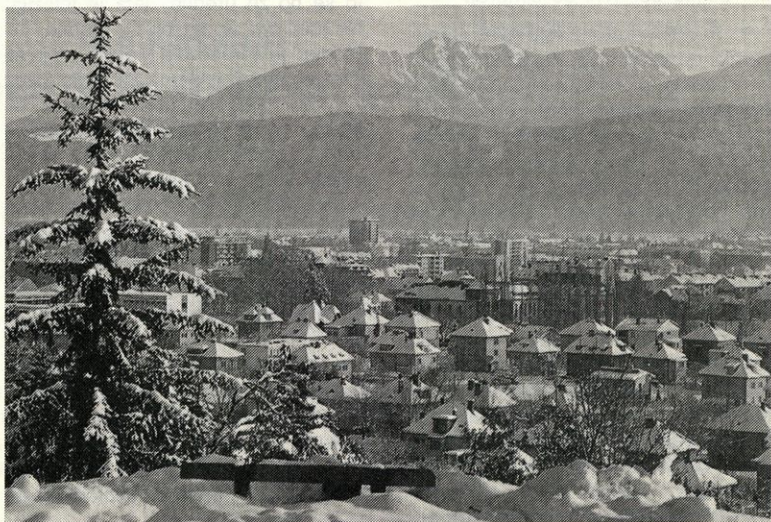
— Zahvalil bi se rad **Mariborski škofiji**. Povabila me je na pomembne mejnike v okviru triletnega ciklusa Slomškovihih proslav. Takrat sem že nekako intuitivno čutil, da sem še enkrat ogrel srca vernih Slovencev in Slovenk. Dodatno sem se še obrnil na verne Slovence s svojim časopisom **Predsednik**.

— Zelo sem vesel tako **korektnega sodelovanja s Cerkvijo** na Slovenskem. Srčno upam, da se bodo stvari v tej smeri začele odpirati tudi v ljubljanski metropoli. Na njenem ozemlju je živel naš veliki misijonar med Indijanci — Baraga.

— Mogoče bi se moral **še kateri „plasti“ katoličanov** zahvaliti za njihove glasove. Naj bo dovolj. Zavedam se, da brez vaših tako množičnih glasov ne bi mogel biti predsednik, dragi katoličani Cerkve na Slovenskem. Hvala vam. Še naprej in še bolj vaš — Milan Kučan.

Potem sem se zbudil . . .

Jože Hraštnik — SLOVENEK, Ljubljana, 15. 12. 92.



Srečno  
leto  
1993!



# NOVI knjižni dar celovške Mohorjeve

- **Koledar Mohorjeve družbe za leto 1993**
- Marija Nemanič, **Težko, a lepo** (večernice). Povest o prebivalcih ob reki Kolpi.
- Čingiz Ajtmatov, **Iz oči v oči**. Povest o usodi kmečkega stanu za časa revolucije v Sovjetski zvezi.
- Anton Trstenjak / Erwin Ringel, **O slovenskem človeku in koroški duši** (stvarna knjiga)
- Doplačilna: **Ansambel Korenika**, „Mi pevci, godci smo“, glasbena kaseta

Knjižni dar dobite pri poverjenikih, v vseh knjigarnah v Sloveniji, v slovenskih knjigarnah na Primorskem in Koroškem ter seveda pri Mohorjevi družbi v Celovcu (Viktringer Ring 26), 9020 Celovec / Klagenfurt, telefon 0 46 3 / 56 5 15 - 0) in pri zastopstvu celovške Mohorjeve v Ljubljani (Gruberjevo nabrežje 6, telefon 061 / 21 96 86).

Cena daru: šil. 490.-; DM 70.-; FF 245.-; US-\$ 35, Can-\$ 39

Naročilnico odrezite in pošljite na naslov  
Mohorjeve družbe v Celovcu,  
Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt / Celovec

**NAROČILNICA. Da, naročam knjižni dar za leto 1993. Pošijte ga na naslov:**

Ime in priimek .....  
Ulica, hišna številka .....  
Poštna številka in kraj .....  
Datum in podpis .....

# oglasi

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU\*\*\***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. — **PH-PALACE HOTEL\*\*\***, Corso Italia 63, I-34170 GORIZIA, tel. 0481 / 82 166, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

**V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo **HOTEL EMONA\*\*\***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. — **HOTEL EMONA\*\*\***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, tel. 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. — Pričakujemo Vas! — Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● **Dragi rojaki!** Za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. **HORŽEN**,

Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari **RADIOAPARATI**, **AVTORADIO Hi-Fi**. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **Slovenec**, rojen 25. 12. 1947 na Štajerskem, živim in delam v Nemčiji 25 let, želim spoznati ženo, ki živi v Nemčiji ali Švici zaradi prijateljstva. Moj točen naslov: Stanko Arbeiter, Leutkirchstr. 51, 7614 Gengenbach, BRD, telefon: 07803 / 6972.

● **PRODAM** hišo v Zg. Dupleku št. 74 pri Mariboru (oddaljeno 8 km od Maribora), pošta 62241 Sp. Duplek, Slovenija. Hiša je enonadstropna, primerna za vselitev dveh družin; je v celoti opremljena. Hiša ima centralno kurjavo, vodovod, telefon: 514 238, klicna številka je 062 in CTV. K hiši je dograje-

nih 5 garaž, 2 kleti, kurilnica in manjša soba s kaminom in barom. K hiši spada 30 arov zemlje, primerne za graditev. Lokacija hiše je ob glavni asfaltirani cesti. — Naslov: Franc Kurnik, Zg. Duplek 74, 62241 Spodnji Duplek, Slovenija.

● V Stranjah—Šmarje pri Jelšah prodam takoj vseljivo enodružinsko hišo z drvarnico in 400 m<sup>2</sup> zemlje. Voda, elektrika in telefon v hiši (45.000 DEM). Tel. 063 / 82 17 92.

● Naprodaj je hiša v Krškem. Informacije dobite na naslovu Boris Šepec, Mascnova 11, 68270 Krško ali po telefonu 0608 / 34 943.

**Če potujete v München,**  
**Vas pričakuje**  
**HOTEL ERBPRINZ**  
**Sonnenstr. 2, 8000 München 2**  
**tel. 089 / 59 45 21.**  
**Družina Zupan**

## preberite!

**PREVODE DOKUMENTOV**, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

**ZA CERKVENO POROKO** potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

**NA VSEH URADIH**, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

**MALE OGLASE** sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

## vsaj majčkeno se nasmejčkajte!



„Gospod doktor, koliko let mislite, da sem stara?“

„Tega bi si ne upal uganiti, a verjemite mi, da ste videti veliko mlajši.“

o

„Ali greš na malo pivo?“

„Ne, ne smem mešati.“

„Kaj si pa pil?“

„Veliko pivo.“

o

„Tega ni mogoče več prenašati: danes zjutraj sem spet dobil anonimno pismo!“

„Veš kaj, najboljšje je, da sploh ne odgovoriš.“

o

Dve gosi pri zajtrku.

„Ne, ne,“ pravi ena od njih, „jaz ne bom jedla: v tem času je treba paziti na linijo — bliža se god svetega Martina.“

o

„Ali veste, da rabi človek samo tretjino svojih možganov za to, da misli?“

„Zanimivo. In čemu je potem druga tretjina?“

o

Šolarji so za konec leta pripravili igro. Mati enega od njih je vprašala, kako je bilo.

„Izreden uspeh. Ljudje so se krevili od smeha.“

„Kaj ste pa igrali?“

„Hamleta.“

o

S predvolilnih plakatov nas je nagovarjal Kučan: „Vredni smo dobrega predsednika.“ Ljudje sporočila niso razumeli in so volili — Kučana.

Duhovnik se pelje prvič v letalu. Stevardesa opazi njegovo živčnost in mu zato, da bi se pomiril, ponudi konjak.

„Kako visoko pa letimo?“ vpraša duhovnik.

„V višini 10.000 metrov.“

„Potem bi rajši limonado . . . Veste, šef je preblizu . . .“

o

Ne posebno dober pevec gostuje v malem mestu. Zgodaj popol-

dne pride v trgovino kupec in poku-pi paradižnike in jajca.

„Aha,“ pravi trgovec, „nocoj boste najbrž šli na koncert starega krokarja?“

„Ne, ne, jaz sem tisti stari krokar.“

o

Potrpežljivo čaka natakari pri mizi mlad par, ki se nepremično gleda.

Po nekaj minutah vzdihne mladi zaljubljenec: „Ah, ljubica, tako sladka si, da bi te kar pojedel!“

„No, hvala Bogu!“ pravi natakari. „Kaj boste pa pili?“

o

Na zelo dolgočasnem večeru reče gospodinja: „Zdaj vam bom pa zapela pesem ‚Pri vodnjaku pred vrati.‘“

„Pametno,“ pravi eden od gostov, „tu bi vas itak nihče ne poslušal.“

o

Profesor pride na avtobus. Neki otrok mu prepusti sedež.

„To je pa zelo lepo od tebe,“ pravi profesor. „Kako ti je pa ime?“

„Blaž, očka.“

o

Dva privrženca popa se pogovarjata o Beethovnu. Eden od njiju meni:

„Njegova frizuro bi še prenesel, a njegova glasba je kratko malo nemogoča.“

„Oprostite, ampak ta miza je rezervirana!“



Erscheinungsort: Klagenfurt  
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt  
Viktringer Ring 26  
P. b. b.

## SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

### ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

### AVSTRIJA

P. mag. Janez Žnidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

(Tel. 0316 / 91 31 69 - 37).

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski pastoralni center, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 73 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

### BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/89/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

### FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon.

(Tel. (1) 42 53 64 43).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

### NEMČIJA

Msrgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62. (Tel. 030 - 788 19 24,

telefax 030 - 788 33 39).

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62.

(Tel. 030 - 784 50 66).

Janez Pucelj, Oskarstr. 29, 4200 Oberhausen 11. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, Oskarstr. 29, 4200 Oberhausen 11. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slov. dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137. (Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

### NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

### ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

### ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

**KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), SLO-61001  
Ljubljana, Poljanska 2, tel. 061 / 454 246; 132 075; faks 446 135**